

Perussuomalainen Suomi **Jotain rajaa.**

Perussuomalaisten eduskuntaryhmän
vaihtoehtobudjetti 2019

PERUSSUOMALAISET

SISÄLLYS

1. Johdanto	4	3.4 Ruokavaliokorvauksen palauttaminen keliakiaa sairastaville	13
1.1 Vaihtoehtojen keskeiset linjaukset	4	3.5 Eläkeläisten aseman parantaminen	14
1.2 Talouden kulmakiviä	4	3.6 Pieni- ja keskituloisille eläkeläisille painottuva puoliväli-indeksi käyttöön	14
1.2.1 Valtion velkaantumisen lopettaminen, työllisyyden ja talouskasvun edistäminen	4	3.7 Hoivapalvelut kuntoon	14
1.2.2 Kansallissomaisuuden suojeleminen ja säilyttäminen jälkipolville	4	3.4 Paluumuutto-ohjelma	15
1.2.3 Julkisen rahanjaon oikeudenmukaistaminen: suomalaisten elintason nostaminen	5	3.5 Maaseutuohjelma	15
1.2.4 Ilmiöpohjaiseen budjetointiin siirtyminen	5	3.5.1 Maatalouslomituksen turvaaminen	15
2. Säästöt	6	3.5.2 Maataloustulo on turvattava lailla	15
2.1 Maahanmuutto	6	3.5.3 Maatalouden satovahinkojen korvausjärjestelmä	16
2.1.1 Haittamaahanmuuton lopettaminen tavoitteeksi ..	6	3.5.4 Petoeläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen	16
2.1.2 Työvoiman tarveharkinta säilytettävä	6	3.5.5 Matkailuelinkeinon edistäminen	16
2.1.3 Kansalaisuusvaatimuksia kiristettävä	6	3.5.6 Kotiseutumuseoiden tukeminen	16
2.2 Kehitysyhteistyö	7	3.6 Asuminen	17
2.3 EU-jäsenmaksu	7	3.6.1 Asumiskustannusten halpuutus	17
2.4 Yritystuet	8	3.6.2 Sähkön siirtohintojen alentaminen	17
2.4.1 Ei tuulivoimatuille, muita tuotantotukia uudistettava	8	3.6.3 Lämmityspolttoaineiden veronkorotuksen peruminen	17
2.5 Valtionhallinnon digiloikka hallintoa tehostamaan	9	3.6.4 Kiinteistöveron alarajoja laskettava	17
3. Lisäpanostukset	10	3.6.5 Laajennetun muuttoavustuksen käyttöönotto ..	18
3.1 Turvallisuus	10	3.6.6 Korjausavustuksilla erityisryhmien asumisolojen kuntoon	18
3.1.1 Poliisin toimintamienot kuntoon	10	3.7 Liikennepolitiikka	18
3.1.2 Myös ulkoinen turvallisuus ja rajojemme valvonta vaativat lisäpanostuksia	10	3.7.1 Suurille liikennehankkeille uusi rahoitusmalli ..	18
3.2 Koulutus- ja innovaatiopolitiikka	10	3.7.2 Raskaan liikenteen tienkäyttömaksujen käyttöönotto ulkomaiselle liikenteelle	19
3.2.1 Varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen kohtuulliset ryhmäkoot ja koulumatkat	11	4. Verokevennykset	20
3.2.2 Ammatillisen koulutuksen resurssit riittävälle tasolle	11	4.1 Perintöverotukseen kohtuullisuutta	20
3.2.3 Lukiokoulutuksen laatuun panostettava ja siirtymistä kolmannelle asteelle tehostettava ..	11	4.2 ALV:n alarajan nosto sekä uuden, kannustavan yritysveromallin käyttöönotto	20
3.2.4 Korkeakoulutuksessa tukea huippuyksiköille ja alueellisille osaamiskeskityksille	12	4.3 Keskituloisten ansiotuloverotusta laskettava kohti Ruotsin tasoa	21
3.2.5 Oppisopimuskoulutus ja elinikäinen oppiminen vastaavat työelämän tulevaisuuden haasteisiin	12	4.4 Polttoaineveron alennus	21
3.2.6 Koulurauha-asiamiehet ratkaisemaan kiusaamisongelmia	12	4.5 Energiaverotuksen laskeminen EU:n minimitasolle	21
3.3 Koti, hoito ja hoiva	12	4.6 YLE kulukuurille	22
3.3.1 Lapsivähennyksen palauttaminen	13	5. Oikeudenmukaisuuspaketti	23
3.3.2 Harrastustakuu turvaamaan jokaiselle lapselle ja nuorelle ainakin yksi mieluisa harrastus	13	5.1 Sisäilmasairastuneiden tukeminen ja sisäilmaongelmien korjaaminen	23
3.3.3 Nuorten mielenterveystyö ja kiusaamisen ehkäiseminen	13	5.2 Ahvenanmaan tasoitusmaksu oikeuden- mukaiselle tasolle	23
		5.3 Vakuutuslääkäritoiminta	24
		5.4 Oikeusministeriön alaisten valtuutettujen toiminnan järjestäminen oikeusturvataloksi ..	24
		5.5 Puoluetukien leikkaus	24
		5.6 Ruoka-apua antavien järjestöjen tukeminen ..	25
		5.7 Eläinsuojelujärjestöjen tukeminen	25
		6. Vaikutukset talousarvioon	26
		6.1 Tulot	26
		6.2 Menot	26

1. JOHDANTO

Perussuomalaiset asettaa Suomen ja suomalaisten hyvinvoinnin etusijalle tarjoamalla maallemme uuden, paremman sekä oikeudenmukaisemman suunnan, ei ainoastaan ensi vuodelle tai seuraavalle vaalikaudelle, vaan myös yli vaalikausien ulottuvalle ajalle. Tämä edellyttää rakenteellista uudistusta ja uudenlaista ajattelua, jotta nykyiset epäkohdat yhteiskunnassamme voidaan korjata ja kansalaisia jakava eriarvoistumiskiehitys pysäyttää.

Suomalaisten kansallinen etu on aina perussuomalaisen politiikan ytimessä ja sen lähtökohtana. Tarjoamme työtä, turvaa ja oikeudenmukaisuutta suomalaisille. Ketään ei jätetä yksin. Kaikille suomalaisille taataan hyvät edellytykset menestymiseen työn ja yrittämisen kautta.

1.1 VAIHTOEHDON KESKEISET LINJAUKSET

- Valtion velkaantumisen lopettaminen ja talouskasvun edistäminen
- Kansallisomaisuuden suojeleminen ja säilyttäminen jälkipolville
- Julkisen rahanjaon oikeudenmukaistaminen: suomalaisten elintason nostaminen
- Suomesta vähiten houkutteleva Pohjoismaa ei-työperäisille maahanmuuttajille: haittamaahanmuutto seis!
- Sisäisestä turvallisuudesta huolehtiminen
- Asumiskustannusten halpuuttaminen ja energiverotuksen laskeminen EU:n minimitasolle

1.2 TALOUDEN KULMAKIVIÄ

1.2.1 Valtion velkaantumisen lopettaminen, työllisyden ja talouskasvun edistäminen

Perussuomalaiset haluaa lopettaa valtion velkaantumisen: lähtökohtana tulee olla, että vain sitä jaetaan, mitä on, eikä syömävelkaa oteta tulevien sukupolvien maksettavaksi. Tämä ei ole pelkästään periaatteellinen kysymys,

vaan on muistettava, että ei ole kestävä ratkaisu paikata jatkuvaa budjettialijäämää velanotolla.

Samalla, kun jaetaan sitä, mitä on, on pyrittävä tällöin myös kasvattamaan sitä sakkia, josta jaetaan, jotta jaettava olisi enemmän. Tämä tarkoittaa tuottavan suomalaisen työn ja yrittämisen edistämistä.

Kynnystä yrittäjäksi ryhtymiselle ja muiden työllistämiseksi tulee madaltaa. Tulee muistaa, että pienyrittäjät ovat merkittävä työllistäjä ja työllistävät nimenomaan kotimaassa, eivätkä ole ensimmäisenä siirtämässä toimintaansa ulkomaille. Suurin osa etenkin viime vuosina syntyneistä työpaikoista on syntynyt pk-yrityksiin.

Perussuomalaiset haluaa karsia yrittäjien byrokratiata. Hyvinvointiyhteiskuntamme on vähittäin paisunut holhousyhteiskunnaksi, jossa byrokraatti säätelee pienintäkin asiaa. Järjettömäksi pöhöttynyttä byrokratiata ja epäonnistunutta sääntelyä on purettava. Pahimmassa tapauksessa uudet innovaatiot ja kokonaiset toimialat kuihtuvat byrokratian rattaissa ja uusi yritystoiminta syntyy muihin maihin, joissa on yrittäjyystavallisempi lainsäädäntö. Tähän on saatava muutos, tai ylisääntelemme taloutemme kuoliaaksi.

Kuten tunnettua, työ tuo tekijälleen paitsi taloudellista itsenäisyyttä, myös tunteen yhteiskuntaan kuulumisesta, mitä perussuomalaiset pitää tärkeänä. On tärkeää, että jokaisen työpanos saataisiin yhteiskuntamme hyötykäyttöön.

1.2.2 Kansallisomaisuuden suojeleminen ja säilyttäminen jälkipolville

Puhdas vesi, ilma ja luonto ovat kansalaisomaisuuttamme, jota ei tule yhtiöittää tai myydä ulkomaille. Vastavasti maaperämme luonnonvarojen ei tule olla kenen tahansa hyödynnettävissä niin, että esimerkiksi kaivosyhtiö hyödyntää malmiesiintymän ja pilaa ympäröivän luonnon, mutta kaivoksen ehtyessä yhtiö laitetaan konkurssiin ja jätetään ympäristövahinkojen korjaaminen suomalaisten veronmaksajien harteille. Perussuomalaiset haluavat puolustaa suomalaista työtä ja maataloutta sekä suojella kansallisomaisuuttamme pitämällä puhtaat vedet, luonnonrikkauudet ja valtion keskeisen omaisuuden omissa käsissä.

Perussuomalaiset ottavat ilmasto- ja ympäristökysymykset vakavasti. Tässäkään asiassa me emme tyydy

julistamaan, vaan esitämme konkreettisia, vaikuttavia ja realistisia keinoja. Perussuomalaiset korostavat, että teollisuuden säilyttäminen Suomessa on ympäristö- ja ilmastoteko, koska Suomessa tuotteet tuotetaan mahdollisimman puhtaasti ja luontoa kunnioittaen. Ei ole ympäristön eikä ilmaston etu, jos tuotanto pakotetaan siirtymään Suomesta maihin, joissa ei noudateta eurooppalaisia ympäristönormeja, ja tämän lisäksi heikompia ympäristönormeja noudattaen valmistettuja tuotteita kuljetetaan vielä pitkiä matkoja Suomen markkinoille.

Kiertotalous antaa suuria mahdollisuuksia. Tällä hetkellä 70 prosenttia päästöistä syntyy materiaalien valmistuksesta ja hävittämisestä. 80 prosenttia kaikista kulu- tustavaroista heitetään pois tai poltetaan sen sijaan, että niiden materiaalit hyödynnettäisiin uudelleen. Suomen pitää vaatia puhtaamman tuotannon suosimista poistamalla kilpailuetu saastuttamalla ja ympäristöä pilaamalla valmistetuilta tuotteilta. Perussuomalaiset esittävät ilmastotullien käyttöönottoa tuotteille, jotka on valmistettu sellaisissa maissa, jotka eivät noudata eurooppalaisia ympäristönormeja. Tullien tuotoilla voitaisiin pienentää EU-jäsenmaiden maksuosuuksia EU:n budjetista ja samalla ohjata saastuttajien tuotantoa vähemmän saastuttavaan suuntaan. Myös muuttoliike kehitysmaista Pohjoismaihin tulee lopettaa jo siksi, että asuminen ja eläminen kuluttavat pohjoisessa enemmän energiaa kuin lämpimissä maissa. Tämä on ainoa mahdollisuus päästötavoitteissa pysymiseksi; myös kehitysyhteistyössä pitää korostaa naisten koulutusta ja väestönkasvun hillitsemistä.

1.2.3 Julkisen rahanjaon oikeudenmukaistaminen: suomalaisten elintason nostaminen

Taluskasvun hedelmät ovat jakautuneet yhteiskunnassamme epätasapuolisesti.

Perussuomalaiset haluaa varmistaa, että taluskasvun hedelmistä pääsevät nauttimaan kaikki kansalaiset. Panostamme Suomeen ja suomalaisiin, tarjoamme paremman ja oikeudenmukaisemman vaihtoehdon. Perussuomalaiset katsoo, että suomalaisten valitsemien päättäjien on ensisijaisesti puolustettava kotimaansa ja kansalaisensa etua, ei liittovaltioideologiaa tai muiden etua suomalaisten kustannuksella.

Esimerkiksi terveydenhuoltoa, sosiaaliturvaa ja julkisia palveluja ei tule yhtenäistää suomalaisten edun vastaisesti tai jopa tarjota laittomasti maassa oleskeleville parempaa palvelua kuin oman maan kansalaisille. Tästä hyvänä huonona esimerkkinä toimii Helsingin kaupunginvaltuuston päätös antaa paperittomille maahantuli- joille ilmainen terveydenhuolto.

Samaten suomalaisen työssäkäyvän veronmaksajan näkökulmasta ei ole reilua se, että päiväkodin lastenhoitajan palkka ei riitä korkeaan vuokraan sekä autoon. Samalla Suomeen saapunut turvapaikanhakijaperhe asuu veronmaksajien piikkiin isossa asunnossa kaupungin keskustassa ja lapset tuodaan hoitoon autolla, eikä kumpikaan vanhemmista käy töissä. Tilanne, jossa sosiaaliturvan varassa eläville on taattu leveämpi leipä kuin kovaa työtä tekeville pienipalkkaisille työntekijöille, on yhteiskuntamoraalin kannalta kestävä.

1.2.4 Ilmiöpohjaiseen budjetointiin siirtyminen

Yhteiskunnan ilmiöistä moni ei koske ainoastaan yhden ministeriön toimialaa. Tällöin ei ole ennakolta selvää, mihin momenttiin kohdistettuna panostukset tietyn havaitun ongelman korjaamiseksi toimitsevat tehokkaimmin. Esimerkiksi asumista ja rakentamista koskevat monet asiat, joihin talousarviolla voi vaikuttaa, jotta asuminen ei olisi niin kallista. Avainasemassa on kokonaisuuksien hallinta sekä osaamisresurssien liikuteltavuus ja kohdentaminen sinne, missä niistä on eniten hyötyä.

Kuten muun muassa Sitra on todennut, Suomen tulevaisuuden kannalta on tärkeää kiinnittää erityistä huomiota hallinnonrajat ylittävien ilmiöiden tunnistamiseen ja niihin vastaamiseen julkisen politiikan keinoin. Ilmiöpohjainen budjetointi ja päätöksenteko mahdollistaa strategisemman, pitkäjänteisemmän ja yhtenäisemmän johtamiskulttuurin, jolla päästään nykyistä tehokkaammin vaikuttaviin lopputuloksiin.

Ilmiöpohjaisen budjetoinnin käyttöönoton myötä ministeriöiden ja julkishallinnon yksiköiden tulosohjausta pystytään kehittämään vaikuttavuusnäkökulmasta siten, että strategisten tavoitteiden toteutuminen varmistettaisiin. Tällainen tarkastelumalli on erityisen tärkeää laajoissa, poikkihallinnollisissa uudistushankkeissa, kuten sosiaaliturvan kokonaisuudistuksessa sellaiseksi, että työnteko on aina sosiaaliturvan varassa elämistä kannattavampaa.

2. SÄÄSTÖT

2.1 MAAHANMUUTTO

Humanitäärisen maahanmuuton kulut lasketaan miljardeissa. Suomella on Pohjoismaihin ja lukuisiin muihin Euroopan maihin verrattuna löysin turvapaikkapolitiikka. Perussuomalaisten tavoitteena on Suomelle haitallisen maahanmuuton lopettaminen. Pysyvän oleskeluluvan saa perussuomalaisessa Suomessa lähtökohtaisesti elättämällä itsensä ja perheensä työllään, jolloin yhteiskunnan ei tarvitse kustantaa elämistä. Työvoiman tarveharkinta on säilytettävä ja kansalaisuusvaatimuksia kiristettävä.

2.1.1 Haittamaahanmuuton lopettaminen tavoitteeksi

Perussuomalaisten tavoite on lopettaa haittamaahanmuutto kokonaan. Suomen tie ei voi olla Ruotsin tie. Suomesta tulee tehdä pikaisesti epähoukutteleva maa haittamaahanmuutolle. Tämä säästää lyhyelläkin aikavälillä satoja miljoonia – pidemmällä miljardeja euroja.

Korkean verotuksen, kalliiden asumiskustannusten ja humanitäärisille maahanmuuttajille hyvän sosiaaliturvan yhdistelmä on luonut tilanteen, jossa Suomi ei ole erityisen houkutteleva kohde työperäiselle maahanmuutolle, mutta se on yksi maailman houkuttelevimmista, ellei houkuttelevin, kohde sosiaaliturvashoppailijoille ja turvapaikkaturisteille.

Humanitäärisen maahanmuutto heikentää huoltosuhdetta sekä koko julkisen sektorin rahoitusvajetta. Lisäksi se aiheuttaa sosiaalisia ongelmia, kuten rikollisuutta. Tämä puolestaan kuormittaa virkavaltaa ja koko yhteiskuntaa. Tilastoja eri maahanmuuttajaryhmien yliedustuksesta esimerkiksi seksuaali- ja väkivaltarikoksissa on tehnyt muun muassa poliisiammattikorkeakoulu.

Maahanmuuton kustannukset ovat moninaiset. Kasvukeskusten toimeentulotukiasiakkaista jopa 40 prosenttia on maahanmuuttajataustaisia. Asumistukikulut ovat valtavat ja työllisyysaste matala. Työvoimassa vielä vuosienkin maassaolon jälkeen jopa alle 20 prosentissa. Lisäksi on suoria vastaanotto toiminnan kuluja, erillisiä koulutuksia, epäonnistunutta kotouttamistoimintaa, palveluita laittomasti maassa oleville, viranomaispalveluita,

tulkkauksia ja niin edelleen. Vuosikustannukset lasketaan miljarditasolla.

Maahanmuuttopolitiikassa etusijalle on aina asetettava kansallinen etu, kuten monet EU:n ulkopuoliset maat (esimerkiksi USA ja Australia) ovat tehneet. Muualta tulijoilla ei saa olla subjektiivista oikeutta asua Suomessa, ellei heistä ole hyötyä suomalaiselle yhteiskunnalle, puhumattakaan tilanteesta, jossa heistä on suoranaista haittaa.

Suomella tai suomalaisilla ei tule olla minkäänlaista velvollisuutta kustantaa tai muutenkaan edistää maahanmuuttajan lähtömaan kulttuurin ylläpitoa.

2.1.2 Työvoiman tarveharkinta säilytettävä

Muun muassa Suomen Perustan tutkimuksen mukaan toistaiseksi vain saksalaiset maahanmuuttajat jättävät ryhmänä Suomen huoltosuhteen plussan puolelle. Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus STM, Jere Päivinen: Mitä tiedämme maahanmuuton taloudellisista vaikutuksista? Selvitys maahanmuuton taloudellisten vaikutusten kokonaisuudesta, 2017).

Perussuomalaiset kannattavat tarveharkinnan säilyttämistä EU:n ja ETA-alueen ulkopuolelta tulevalle työvoimalle. Tarveharkinnan poisto merkitsee kouluttamattomien henkilöiden maahantulon lisääntymistä, mikä johtaisi erillisen halpityömarkkinan muodostumiseen.

Koulutusta vaatimattomien alojen täyttäminen kouluttamattomilla maahanmuuttajilla aiheuttaa tilanteen, jossa työehtoja poljetaan, suomalaisten nuorten työttömyys kasvaa ja sosiaaliturvan tarve nousee, kun halpityöntekijät eivät pysty elättämään palkallaan itseään, saati sitten mahdollista perhettään, jolle saatetaan joutua maksamaan sosiaaliturvaa, vaikka perhe ei edes asuisi Suomessa. Perussuomalaiset eivät halua halpityömarkkinoita eikä etenkin orjatyömarkkinoita, vaan tiukentaa tarveharkintaa ja tukkia järjestelmän porsaanreiät.

2.1.3 Kansalaisuusvaatimuksia kiristettävä

Suomen kansalaisuuden saamisen edellytyksiä tulee tiukentaa. Erityisesti kielitaito- ja nuhteettomuusvaatimukseen on kiinnitettävä huomiota nykyistä enemmän. Lakia

tulee muuttaa niin, että kansalaisuus perutetaan, jos se on saatu esimerkiksi valheellisin perustein tai henkilö on syyllistynyt terrorismiin tai muihin sotarikoksiin. Tällainen henkilö on myös välittömästi ja pysyvästi poistettava Suomen maaperältä.

Säästöjä maahanmuuton kuluista:

Vastaanottoraha	30 M€
Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto	100 M€
Kotouttaminen	200 M€
Laittomasti maassa oleskelevien sosiaalihuolto	5,3 M€
Yhteensä	335,3 M€

2.2 KEHITYSYHTEISTYÖ

Huonosti hoidettu kehitysapu ei ratkaise, vaan pidentää kurjuutta. Perussuomalainen vaihtoehto perustuu vapaaehtoisuuteen. Jokainen kansalainen voi halutesaan veroilmoituksen kautta lahjoittaa kehitysapuun, ja lahjoitus menisi suoraan ruohonjuurityöhön esimerkiksi konfliktien ehkäisyyn ja ratkaisuun, koulutukseen sekä tyttöjen ja naisten oikeuksien parantamiseen kehitysmaissa. Suorat budjettituet tulee lopettaa.

Kehitysapu estää markkinaehtoisten rahoitusjärjestelyjen toimivuutta ja paikallisten pankkien kehittymistä, paisuttaa köyhien maiden julkista sektoria ja hämärtää hallitusten vastuullisuutta omille kansalaisilleen. Nämä väitteet ovat pitkän uran kehitysavun parissa tehneen Matti Kääriäisen kirjasta Kehitysavun kirous (Into 2015).

Perussuomalaisten kehitysapumalli tulee perustua vapaaehtoisuuteen ja ruohonjuuritason auttamiseen. Vuodelle 2019 valtion tulee varata vain välttämätön pohjakassa niitä maksuja varten, jotka on jo sovittu. Perussuomalaiset haluavat, että suomalaisten tuloksellisten järjestötoimijoiden painoarvoa kehitysyhteistyörahaston toiminnassa pitää kasvattaa. Kehitysavun painopistettä siirretään veroporkkanan avulla vapaaehtoisille lahjoituksille ja kehitysyhteistyön läpinäkyvyyttä on lisättävä, jotta toiminnan vaikuttavuuden seuranta on mahdollista ja rahat voidaan keskittää tehokkaimmille ja hyödyllisimmille toimijoille.

Globaali kehitysapu on todettu jopa haitalliseksi. Jokainen voi todeta aivan itsekkin, että maailmansodan jälkeen maksetut miljardit eivät juuri ole kehittäneet mitään, vaan lisänneet muun muassa korruptiota ja eriarvoisuutta kehitysmaissa. Samaan aikaan, kun monessa maassa kansa kituu köyhyydessä, asevarusteluun ja konflikteihin on tuhlatu miljardeja.

Passiivisen rahanjaon sijasta kehitysavun tarkoituksena tulee olla konfliktien ehkäiseminen ja ratkaiseminen sekä auttaa kohdemaita tulemaan toimeen omillaan. Samaan aikaan hiilijalanjälkeä lisäävä massasiirtolaisuus tulee lopettaa, koska ei ole sen enempää lähtömaiden kuin Euroopan maiden kannalta järkevää, että kehitysmaiden väestö siirtyy Eurooppaan laajamittaisesti sosiaaliturvan varaan tai hanttihommiin sen sijaan, että osallistuisi kotimaansa ongelmien ratkaisemiseen.

Perussuomalaiset korostavat sitä, että naisten ja tyttöjen aseman parantaminen on tärkein yksittäinen teko kehitysmaiden ongelmien ratkaisemiseksi pitkällä tähtäimellä. Tyttöjen on saatava käydä koulunsa ja osallistua tasavertaisina yhteiskunnan rakentamiseen sen sijaan, että heidät alistetaan lapsentekokoneiksi ollessaan vielä itsekkin lapsia. Tähän ongelmaan puuttamalla korjataan myös koko maapallon kannalta merkittävin ongelma, liikakansoitus. Kehitysavun saamisen ehdoksi tulee asettaa, että kohdevaltio esittää suunnitelman väestönkasvun saamiseksi kuriin.

Perussuomalaisten mallissa veronmaksaja voi veroilmoituksessaan ilmoittaa vapaaehtoisen summan kehitysapuun. Tämä ei kuitenkaan riitä. Suomen tulee irtautua haitallisista kehitysapukohteista ja keskittyä vain ruohonjuuritason työhön, kuten opetuksen järjestämiseen sekä naisten ja tyttöjen oikeuksien edistämiseen, joiden tulee olla prioriteettien kärjessä myös tulevaisuudessa.

Säästöä kehitysavusta

300 M€

2.3 EU-JÄSENMAKSU

Suomi nöyristelee ja kumartaa Brysseliin. Sen on loputtava. Suomen on otettava käyttöön perussuomalainen linja, jossa oman maan ja sen kansalaisten etu tulee aina ensin. Viis uhkasakoista, jos kansakunnan etu sitä vaatii. Nöyristelystä on ohi – perussuomalaiset haluavat itsenäisen Suomen vallan takaisin.

Suomi maksaa Euroopan unionille jäsenmaksua, joka perustuu arvonlisäveropohjaan ja bruttokansantuloon. Ensi vuonna jäsenmaksuosuutemme on reilut kaksi (2) miljardia euroa. Vaikka Suomi saa osan erilaisten tukien muodossa takaisin, Suomi on ollut nettomaksajan roolissa lähes koko jäsenyysaikamme ajan ja nettomaksuosuutemme on ollut vuosittain satoja miljoonia.

Oman jäsenmaksunsa lisäksi Suomi osallistuu muutamien varakkaiden EU-maiden maksuosuuksien helpottamiseen. Suomi helpottaa Saksan, Hollannin, Itävallan,

Ruotsin ja viimeisimpänä myös Tanskan maksuosuuksia, mikä on täysin kestäväntöntä. Suomi on maksanut huomattavia summia myös Iso-Britannialle myönnetyn maksuhelpotuksen rahoittamiseksi, vuonna 2019 149 miljoonaa euroa. Brexitin myötä EU:n toiseksi suurimman nettomaksajan lähtiessä Suomen nettomaksuosuus on vaarassa kasvaa entisestään.

Perussuomalaiset vaatii, että aiemmasta poiketen Suomen on jatkossa neuvotteluissa ajettava omaa kansallista etuamme ja vaatia oman taakkamme kohtuullistamista. Epäreiluihin jäsenmaksualennuksista on luovuttava ja samalla on varmistettava, ettei Suomen nettomaksuosuus nouse entisestään. Tärkein tavoite on EU:n budjetin tuntuva leikkaus, joka edellyttää, että EU:n järjestöksi paisunut hallinto on laitettava laihdutuskurille.

Säästöä EU-jäsenmaksuista

300 M€

2.4 YRITYSTUET

Suomessa maksetaan joka vuosi neljä miljardia euroa yritystukia. Työ- ja elinkeinoministeriö on tutkinut, että vain 11 prosenttia niistä on hyödyllisiä.

Perussuomalaiset haluaa luopua vuodesta toiseen samoille yrityksille maksettavista automaattituista ja rajata tuet sellaisiin, jotka tuovat Suomeen uusia työpaikkoja ja investointeja sekä luovat innovaatioita.

Perussuomalaiset haluaa tarkastella yrityksille maksettavia tukia kriittisesti ja uudistaa tukijärjestelmän. Jo lainsäädännöstä seuraa, että yritystuilla tulee olla selkeä taloudellinen tai yhteiskunnallinen tavoite. Jos tuella on taloudellinen tavoite (tehokkuus, uudistuminen, kilpailukyky, kansantalouden kasvuedellytysten vahvistaminen) tuen on lisäksi kohdistuttava sellaisiin tarkoituksiin, joilla korjataan markkinoiden toimintapuutetta.

Käytännössä tukia on kuitenkin maksettu sellaisille yrityksille ja sellaisiin tarkoituksiin, jotka eivät edistä suomalaisten työllistymistä tai lisää investointeja Suomeen, esimerkkinä jatkuvasti yhteiskunnan tukea saavan Viking Linen matkustajalaiva-tilaus Kiinasta. Vastaavalla tavalla tuulivoimatukea on maksettu jo vuosikautia, mutta alalle ei ole syntynyt juuri lainkaan uusia tuotannollisia työpaikkoja. Työllisyysvaikutusta on rajusti liioiteltu erityisesti tuulivoima-alan edunvalvojen taholta. Tuulivoima-ala työllistää lyhyenä rakennusaikana pääasiassa maansiirtotöissä, mutta ei tuo pysyviä työpaikkoja. Tuulivoiman takuuhinta on määritetty veronmaksajan kannalta kestävämmälle tasolle.

Perussuomalaiset vaatii yritystukien rajaamista niihin yrityksiin, joiden alkutaivalta ja investointeja tukemalla yritys voi työllistää suomalaisia ja innovoida tuotteita ja palveluita, jotka ovat pitkällä tähtäimellä itsessään kannattavia. Erityisesti energiasektorilla on siirryttävä tuotannon jatkuvasta tukemisesta innovaatiotukiin ja eri energiantuotantomuotoja on kohdeltava tasavertaisesti nykyisen tuulivoiman tukemisen lähinnä ideologisista syistä sijasta.

2.4.1 Ei tuulivoimatuille, muita tuotantotukia uudistettava

Tuulivoiman tuotantotuki tulee poistaa ja kohdella eri energianlähteitä yhtäläisistä lähtökohdista teknologianeutraalisti. Jos tuulivoimaa ei pystytä tuottamaan markkinaehtoisesti, sitä ei tule tuottaa lainkaan.

Perussuomalaiset korostaa, että missään tukijärjestelmässä ei pidä olla tuulivoiman tuotantotukia mukana, koska maalle rakennetuista vaihtoehtoisista sähköntuotantotavoista tuulivoima on jo nyt edullisin tapa tuottaa sähköä. Erityiseksi leikkauksen kohteeksi on otettava satojen miljoonien eurojen aurinko- ja tuulivoiman tuotantotuet, ja laittaa syyniin näiden tulonsiirtojen poliittiset etupiiriktyökset.

Perussuomalaiset katsoo, että uusiutuvien energianlähteiden tuotantotukia tärkeämpää olisi panostaa tuotekehitys- ja tutkimusrahoitukseen sekä investointitukiin. Näin voidaan kehittää edelleen teknologisia ratkaisuja, jolla hiiltä ja öljyä raaka-aineenaan käyttävien voimalaitosten ominaispäästöt olisivat minimoitavissa. Muualla Euroopassa esimerkiksi hiiltä käyttäviä laitoksia ei tulla ajamaan alas vielä kymmeneen vuosiin. Myös meidän pitää ylläpitää näitä laitoksia huoltovarmuutemme nimissä. Tuotteiden kilpailukykyyn suunnattujen panosten kautta on mahdollisuus saada vahva vientituote suomalaisten kehittämille hiilidioksidipäästöjen vähentämisteknologioille.

Tuulivoimarakentamisen haittoja kuten melu, välke ja muut haitat, ei myöskään ole juuri lainkaan huomioitu. On myös huolestuttavaa, että maamme on jäämässä isojen ulkomaalaisten tuulivoimayhtiöiden pelikentäksi – ellei muutoksia pikaisesti tehdä. Tuulivoimassa on muualla Euroopassa liikkunut ns. ”harmaata rahaa”, jonka alkuperää on vaikea jäljittää. Ainakaan istuva hallitus ei ole innokas tekemään tälle tuulivoima-asialle yhtikämmitään. Se on tällä vaalikaudella nähty.

Verotuksella ja tukipolitiikalla tulee kannustaa kotimaisten energianlähteiden, kuten turpeen ja puuhakkeen

hyödyntämiseen. Energiapolitiikan tuet ja verotus tulee olla läpinäkyviä ja tuet järkevällä tasolla.

Säästöt yritystuista

Uusiutuvan energian tuotantotuki	232 M€
Muut yritystuet	100 M€

2.5 VALTIONHALLINNON DIGILOIKKA HALLINTOA TEHOSTAMAAN

Eduskuntaryhmistä jokainen on puhunut niin sanotun digiloikan hyödyistä ja sen tuomista kustannussäästöistä. Kuitenkaan ei voida sanoa, että julkinen hallinto olisi täysmääräisesti ottanut näitä mahdollisuuksia käyttöön, vaikka se vaatii toimia muilta. Nyt on aika toimia.

Digitalisaatio säästää kuluja, mutta se on myös toiminnan kannalta tärkeää. Tehokkuus on työntekijän ja ennen kaikkea palveluiden käyttäjän, eli jokaisen Suomen kansalaisen, etu. Ministeriöiden hallintojen pitää olla suunnannäyttäjiä tässä kehityksessä aikana, jolloin koko yhteiskunnalta tarvitaan tehokkuutta mutta myös kulumalattia.

Muun muassa Sitra on nostanut esille ihmislähtöisen datatalouden tulevaisuuden merkityksen. Suomella on mahdollisuus toimia edelläkävijänä ja luoda lohko-
ketjuteknologian kaltaisia ratkaisuja, jotka leviävät eurooppalaisiksi standardeiksi. Rekisteridatan avaaminen mahdollistaa innovatiivisen palvelutalouden datan hyödyntämiseksi ja siihen liittyvän vientipotentiaalin. Samalla datan avoimuus tehostaa julkisrahoitteisia palveluita ja parantaa niiden laatua.

Valtionhallinnon on korkea aika tehostaa toimintaansa digitalisaation mahdollisuuksia apuna käyttäen. Perussuomalaiset ovat vakuuttuneita siitä, että ministeriöiden digiloikalla saadaan aikaan viiden prosentin säästöt hallinnon kuluista.

Säästöt digiloikasta eri ministeriöiden toimintamenoissa yhteensä	28,6 M€
--	----------------

SÄÄSTÖT YHTEENSÄ	1 296 M€
-------------------------	-----------------

3. LISÄPANOSTUKSET

3.1 TURVALLISUUS

Perussuomalainen Suomi on turvallinen. Siellä toteutuu sekä oikeus että kohtuus. Kansalaisten ei tarvitse pelätä, ja he tuntevat, että rangaistukset ovat oikeudenmukaisia. Ulkorajamme ovat turvattu ja Suomessa on toimintakykyiset, asevelvollisuuteen ja laajaan reserviin perustuvat Puolustusvoimat. Perussuomalaiset kääntäisivät kelkan heti ja panostaisivat jo ensi vuonna heikentyneen ulkoisen ja sisäisen turvallisuuden parantamiseen.

3.1.1 Poliisin toimintamenot kuntoon

Vielä vuonna 2010 virkaa tekeviä poliiseja oli Suomessa vajaa 8 000. Nyt luku on noin 7 150 ja ennusteen mukaan vuonna 2020 virassa on enää 6 300 poliisia. Perussuomalaiset esittävätkin kenttäpoliisin resurssien vahvistamista kouluttamalla ja palkkaamalla 2020-luvun alkuvuosina vähintään 800 uutta poliisimiestä kenttätehtäviin. Suomalaiset eivät tarvitse nettipoliiseja kyttäämään ajatusrikoksia sosiaalisessa mediassa, vaan osaavia, rehellisiä poliiseja kentälle takaamaan arjen turvallisuuden, huolehtimaan liikenneturvallisuudesta ja selvittämään rikoksia. Hallituksen poliisille osoittamista lisäresursseista liian iso osa on menossa kohonneiden vuokrien muodossa toimitilakustannuksiin.

Suomessa on ylivoimaisesti vähiten poliiseja per asukas Pohjoismaissa. Esimerkiksi Ruotsissa on kaksi poliisia tuhatta asukasta kohden, kun suhdeluku on Suomessa 1,3. Silti Ruotsin poliisi on helisemässä esimerkiksi humanitäärisen maahanmuuton aiheuttaman lähiöväkivallan, tuhotöiden ja terrorismiuhan alla. Näin ollen myös suojelupoliisin ja keskusrikospoliisin toimintaedellytyksiä on parannettava.

Suomen turvallisuustilanne ei ole parantunut sitä myötä, kun poliisien määrä on vähentynyt – päinvastoin. Kansalaisten turvallisuuden takaaminen on valtiovallan ensisijaisia tehtäviä ja perussuomalaiset olisivat valmiita satsaamaan poliisin työhön tuntuvasti.

Kyse ei ole pelkästään siitä, että ulkona on turvallista liikkua, vaan myös oikeusturvasta. Kun poliisin resurssit vähennetään, tutkinta-ajat kasvavat entisestään ja rikosten selvittämisprosentti heikkenee.

3.1.2 Myös ulkoinen turvallisuus ja rajojemme valvonta vaativat lisäpanostuksia

Puolustusvoimat on joutunut sopeuttamaan menojaan kohtuuttomasti jo kymmenen vuotta. Vaikka pieniä parannuksia tilanteeseen on tullut viime vuosina, kuten reservin määrän nostaminen lähemmäs tarvetta, tarvitaan myös lisää kantahenkilökuntaa. Kantahenkilökunnan lisäämisen myötä reserviä voidaan kasvattaa takaisin kestävään määrään, eli noin 350 000 sotilaaseen. Puolustusvoimien tehtävä on koko maan puolustaminen eikä se alhaisemmalla määrällä ole täysin realistista, vaikka kalusto olisi hyvää.

Maassa on aina armeija. Jos se ei ole oma, se on jonkun muun. Tämä on syytä muistaa. Perussuomalaiset tukee jatkossakin vahvaa asevelvollisuuteen ja laajaan reserviin perustuvaa järjestelmää. Jotta uskottava kriisi- ja valmius säilyisi reservissäänkin, on vapaaehtoiseen maanpuolustustyöhön panostettava. Esimerkiksi MPKY:n ja maakuntajoukkojen ajanmukaista koulutusta on tuettava asianmukaisin koulutusresurssein.

Jotta rajamme säilyvät turvattuina myös rauhan aikana, on varmistettava Rajavartiolaitoksen ja Tullin riittävät resurssit. Tämä ennaltaehkäisee ennen kaikkea rikollisuutta kuten ihmis- ja huumekauppaa sekä talousrikoksia.

Harmaan talouden torjunta tuo myös suoria tuloja valtiolle. Tullin, rajavartiolaitoksen ja poliisin hyvällä yhteistyöllä on mahdollisuus saada huomattavia lisätuloja valtiolle, kun rikollinen harmaa talous saadaan kuriin.

Lisäpanostukset

800 poliisin kouluttamiseen ja palkkaamiseen	50 M€
Suojelupoliisin, Keskusrikospoliisin, Puolustusvoimien, Hätäkeskuslaitoksen, Rajavartiolaitoksen ja Tullin henkilöstötarpeisiin	50 M€

3.2 KOULUTUS- JA INNOVAATIO-POLITIIKKA

Työelämä kokee murrosta ja osaamistarpeet muuttuvat yhä nopeammin. Kuitenkin koulupohja rapautuu, nuorten syrjäytyminen on lisääntynyt ja oppimistulokset ovat laskussa. Koulutuksessa tarvitaan ratkaisuja, joilla tulee olemaan suuri merkitys Suomen hyvinvoinnille.

Kouluissa tulee huolehtia suomalaisten arvojen ja kulttuurin ylläpitämisestä ja edistämisestä sekä korostaa suomalaisuuden merkitystä, kun yhteiskunta ympärillämme on hurjassa muutoksessa. Käytännön tasolla tämä merkitsee sitä, että maamme kouluissa tulee jatkossakin saada laulaa suvivillettä ja pitää joulujuhlat.

Aina varhaiskasvatuksesta lähtien kaikilla koulutuksen tasoilla on panostettava oppilaiden ja opettajien työskentely-ympäristön terveellisyyteen ja viihtyisyyteen, henkilökunnan jaksamiseen, ryhmäkokojen kohtuullisuuteen, kuljetusmatkojen inhimillisyyteen ja kiusaamisen kitkemiseen.

Panostetaan laadukkaampaan ja hyödyllisempään koulutukseen: oppisopimuskoulutus, korkeatasoinen ammatillinen ja korkeakoulutus, laadukas perusopetus, digitalisaation hyödyntäminen sekä ryhmäkokojen pienentäminen kouluissa ja varhaiskasvatuksessa ovat perussuomalaisille tärkeitä asioita.

Laadukas opetus on suomalaisen yhteiskunnan kivijalka. Tasa-arvoinen koulutusjärjestelmä on ollut maamme kehityksen ja sivistyksen perusta jo pitkään. Hieno ja ainutlaatuinen koulutusjärjestelmämme on kuitenkin kohdannut paljon haasteita, etenkin lamavuosina. Samoin sitä on myös rapautettu monilla eri toimilla jo vuosia. Meillä on kuitenkin yhä koulutusjärjestelmä, josta voimme olla ylpeitä. Perussuomalaiset haluaakin kehittää sitä edelleen.

3.2.1 Varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen kohtuulliset ryhmäkoot ja koulumatkat

Perusopetuksessa opetus, oppimistulokset ja koulurauha kärsivät resurssipulan johdosta liian suuriksi paisuneista opetusryhmistä. Erityisryhmiä on jouduttu purkamaan ja tukea tarvitsevia oppilaita on siirretty perusopetuksen ryhmiin. Perussuomalaiset haluaa pitää opetusryhmien koot riittävän pieninä sekä turvata erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden tarpeet. Perussuomalaiset esittääkin lisäresursseja ryhmäkokojen pienentämiseen. Ryhmäkokojen pienentäminen on mahdollista, kun pakollista esiopetusta ei laajenneta nykyisestä koskemaan viisivuotiaita.

Alueellisen tasa-arvon säilyttäminen edellyttää, että lapsilla on mahdollisuus varhaiskasvatukseen ja koulunkäyntiin ilman kohtuuttoman pitkiä koulumatkoja koko maassa. Perussuomalaiset vaatii tästä syystä, että opetus- ja kulttuuriministeriö ryhtyy konkreettisiin toimenpiteisiin sen varmistamiseksi, ettei yhdenkään lapsen päivittäisen koulumatkan pituus ylitä kahta tuntia. Esitämme tämän tavoitteen toteuttamista varten 50 000 000 euron

määrärahaa lähi- ja kyläkoulujen ja -päiväkotien toiminnan turvaamiseen. Määräraha jaettaisiin hakemuksesta valtionosuuksina sellaisille kunnille, joiden alueilla lasten koulumatkat ovat erityisen pitkiä ja joissa kyläkoulujen ja -päiväkotien toiminnan turvaaminen edellyttää lisäpanostuksia.

3.2.2 Ammatillisen koulutuksen resurssit riittävälle tasolle

Ammatillisesta koulutuksesta on leikattu viime vuosina rankalla kädellä. Tämä on käytännössä tarkoittanut opetuksen vähentämistä, kun opettajien määrää on karsittu. Koska laki ei säätele lähiopetuksen määrää ammattikouluissa, oppilaille voidaan tarjota itsenäisesti suoritettavia verkkokursseja tai muuta itsenäistä opiskelua. Kun vielä pari vuosikymmentä sitten ammattikouluissa opiskeltiin 38 tuntia viikossa opettajien ohjauksessa, nykyään lähiopetuksen määrä on enää 28 viikkotunnin tasoa ja muu opiskelu on opiskelijan omalla vastuulla.

Perussuomalaiset katsovat, ettei ammatillisen koulutuksen rahoitus ole riittävä, ja vaativat lisäpanostuksia ammatillisen koulutuksen laadun turvaamiseksi. Ammatikouluihin tulee turvata riittävä määrä sekä lähiopetusta että opettajia ja opinto-ohjaajia. Tavoitteet opettajien ja opinto-ohjaajien määrästä suhteessa opiskelijamääriin tulisi huomioida ja myöntää tähän tarkoitukseen riittävät määrärahat.

Suomi tarvitsee jatkossakin ammattiosajia, ja perussuomalaiset kantavat suurta huolta näiden ammattiosajien kouluttamisesta ja osaamistason varmistamisesta, jotta yrityksillämme on tarjolla osaavaa työvoimaa ja suomalaisilla nuorilla työtä. Parasta työvoimapulan paikkaamista on kouluttaa suomalaiset nuoret ammatteihin, joissa heillä on edellytykset työllistyä.

3.2.3 Lukiokoulutuksen laatuun panostettava ja siirtymistä kolmannelle asteelle tehostettava

Perussuomalaiset katsovat, että laadukas lukiokoulutus on ensiarvoisen tärkeää, koska lukiokoulutus luo pohjan opiskelijan menestymiselle kolmannen asteen opinnoissa.

Perussuomalaiset esittävät 5 000 000 euron lisäpanostusta lukiokoulutuksen laadun turvaamiseen. Määräraha käytettäisiin muun muassa uusien, innovatiivisten opetusmenetelmien kehittämiseen sekä digitaalisten, avointen oppimissisältöjen luomiseen sekä yhteistyöhön korkeakoulujen kanssa, jotta opiskelija voisi siirtyä toiselta kolmannelle asteelle nykyistä helpommin ja nopeammin.

3.2.4 Korkeakoulutuksessa tukea huippuyksiköille ja alueellisille osaamiskeskittymille

Perussuomalaiset haluavat jatko-opintoihin tehokkuutta ja mahdollisuuksia. Yliopistokoulutusta tulee kehittää sivistysyliopistomallin mukaisesti panostaen laadukkaaseen tutkimukseen ja opetukseen. Lisäksi yliopistojen perustutkimukselle on taattava pitkäjänteisesti riittävä ja vakaa rahoitus. Yliopistomaailmassa tulee antaa suomen kielelle riittävä arvostus.

Perussuomalaiset esittävät 40 000 000 euron lisämäärärahaa laadukkaaseen korkeakoulutuksen ja tutkimuksen turvaamiseen. Määrärahaa myönnettäisiin hakemuksista yliopistoille alueellisten osaamiskeskittymien kehittämiseen, tarkoituksena luoda maakuntien yliopistoihin huippuyksiköitä, jotka piristäisivät yhteistyössä alueen elinkeinoelämän kanssa paikallista yritystoimintaa ja siten edistäisivät maamme kilpailukykyä sekä opiskelijoiden työllistymistä. Potentiaalia olisi esimerkiksi energiatekniikan, metsäteollisuuden ja kaivosalan tutkimuksen edistämiseksi.

3.2.5 Oppisopimuskoulutus ja elinikäinen oppiminen vastaavat työelämän tulevaisuuden haasteisiin

Harva pärjää nykyajan työelämässä ilman uusien taitojen opettelua. Elinikäinen oppiminen on paitsi välttämättömyys myös mahdollisuus. Oppimisesta seuraavat uudet toimenkuvat ja alanvaihdot ovat hyvässä tapauksessa piristäviä kokemuksia, jotka parantavat sekä työmotivaatiota että elämänlaatua.

Valtion velvollisuus ja etu on turvata työikäisten sujuva oppiminen työelämän murroksessa. Palkkatyön ja opiskelun yhdistävä oppisopimuskoulutus on erinomainen väylä osaamisen päivittämiseen etenkin aikuisiällä. Oppisopimuskoulutuksen käyttöalaa on siksi laajennettava. Lisäksi käytännön työssä ammattitaitonsa hankkineille tarvitaan nykyistä joustavampia malleja saada osaamistaan vastaava tutkinto.

3.2.6 Koulurauha-asiamiehet ratkaisemaan kiusaamisongelmia

Koulukiusaaminen on kansallinen ongelma ja sillä on pitkäkestoiset seuraukset. Kiusaamisesta koituu tutkitusti vakavia sosiaalisia ja terveydellisiä ongelmia ja se kasvattaa syrjäytymisen riskiä. Yksilötasolla kiusaaminen aiheuttaa valtavasti inhimillistä kärsimystä ja yhteiskunnalle siitä seuraa merkittäviä kustannuksia.

Valtion on hyödynnettävä kaikki mahdolliset keinot kiusaamisen kitkemiseksi. Kouluissa on tällä hetkellä täysi työ opetuksen ja muun ydintoiminnan pyörittämisessä eikä kiusaamiseen ehditä aina puuttua tarpeeksi perusteellisesti, vaikka kunnissa pyritään vähentämään koulukiusaamista ja monet koulut ovat mukana esimerkiksi kiusaamisen vastaisessa KiVa Koulu -ohjelmassa. Tarvitaan käytännön toimia, joilla kiusaamiseen voidaan puuttua nykyistä tehokkaammin.

Perussuomalaiset ehdottavat koulurauha-asiamiehen nimeämistä jokaiseen kuntaan vaihteittain. Koulurauha-asiamiehen tehtävänä olisi neuvoa kouluja koulurauhaan tai kiusaamiseen liittyvissä asioissa sekä ratkoa kiusaamistapauksia ulkopuolisena asiantuntijana. Lisäksi asiamiehen tehtäviin kuuluisi seurata koulurauhan toteutumista sekä laatia kunnan sivistyslautakunnalle ja valtuustolle vuosittain kertomus koulurauhan tilasta ja kehityksestä sekä tuoda esille mahdolliset parannusehdotukset. Koulurauha-asiamies voisi olla joko päätoiminen tai sivutoiminen työntekijä tai tehtävä olisi yhdistettynä johonkin muuhun kunnan virkaan.

Lisäpanostukset koulutuspakettiin:

Varhaiskasvatus ja perusopetus	60 M€
Ammatillinen koulutus	40 M€
Lukiokoulutus	5 M€
Korkeakoulutus ja -tutkimus	40 M€
Oppisopimuskoulutus	25 M€
Koulurauha-asiamiehet	10 M€
Yhteensä	180 M€

3.3 KOTI, HOITO JA HOIVA

Perussuomalaisen mielestä perhe on yhteiskunnan perusyksikkö ja lapset kansakunnan tulevaisuus. Yhteiskunnan tulisi taata sellaiset olosuhteet, että nykyistä useammilla nuorilla suomalaisilla olisi vakaat olosuhteet perustaa perhe ja hankkia lapsia. Vastaavasti eläkeläisille, jotka ovat työllään hyvinvointimme rakentaneet, tulee taata arvokas vanhuus ja tarpeen vaatiessa laadukkaat hoivapalvelut.

Suomessa arvioidaan olevan tällä hetkellä noin 110 000 lasta, joiden perheissä eletään köyhyysrajan alapuolella. Suomalaisen lapsiperheiden köyhyys on merkittävä epäkohta erityisesti yksinhuoltajaperheissä ja monilapsisissa perheissä.

Perussuomalaiset eivät voi hyväksyä lapsiperheisiin kohdistuvia päätöksiä, jotka eriarvoistavat lapsiperheet ja lapsettomat perheet. Perussuomalaiset ajaa sellaisia yh-

teiskunnallisia muutoksia, joilla lapsiperheiden asemaa parannetaan. Lapsiperheet eivät enää vuonna 2018 saa lapsivähennystä. Perussuomalaiset esittää, että lapsivähennys otetaan käyttöön uudelleen.

Perussuomalainen politiikka tukee perheitä myös muun muassa säilyttämällä perheiden oikeuden valita kotihoidosta, halpuuttamalla asumista ja liikkumista, parantamalla työllisyyttä sekä harjoittamalla oikeudenmukaisempaa sosiaalipolitiikkaa ja pitämällä palvelut lähellä.

3.3.1 Lapsivähennyksen palauttaminen

Perussuomalaiset katsoo, että perheitä on kuunneltava, tuettava heitä vanhemmuudessa ja kaikille on tarjottava hyvän elämän edellytykset. On myös vastattava huoleen suomalaisten syntyvyyden laskemisesta.

Lapsiperheköyhyys on täyttä todellisuutta Suomessa. Perussuomalaisten mielestä lapsiperheiden hyvinvointiin on panostettava enemmän ja erityisesti pienituloisten lapsiperheiden asemaa on parannettava.

Lapsivähennys oli normaalisti 50 euroa vuodessa huoltajaa kohti jokaisesta lapsesta tiettyyn tulorajaan saakka. Suurituloiset eivät ole saaneet lapsivähennystä tähänkään asti.

Perussuomalaiset esittävät, että lapsivähennys palautetaan vuoden 2017 tasolle. Lapsivähennyksen määrä voi olla pieni- ja keskituloisilla perheillä jopa 400 euroa puhtaana käteen.

Lisäpanostus lapsivähennyksen palauttamiseen **70 M€**

3.3.2 Harrastustakuu turvaamaan jokaiselle lapselle ja nuorelle ainakin yksi mieluisa harrastus

Perussuomalaiset kannattavat harrastustakuuta. Jokaiselle lapselle ja nuorelle on taattava mahdollisuus ainakin yhteen kohtuuhintaiseen harrastukseen. Mieluinen harrastus tuo hyvää sisältöä ja kavereita elämään sekä ehkäisee syrjäytymistä. Harrastustakuu voidaan parhaiten toteuttaa urheiluseurojen ja muiden kolmannen sektorin harrastekerhojen kautta. Lisäresursseja tarvitaan nuorten urheilijoiden ja vähävaraisten perheiden lasten liikunta- ja mahdollisuuksien tukemiseen yleensäkin.

Järjestösektorin panosta nuorten tukemisessa tulee edistää resursoimalla tuloksellisia työmuotoja ja uusia keinoja nykyistä paremmin. Perussuomalaiset haluaa panostaa harrastuksiin suoraan järjestöjen kautta, jolloin raha kiertää mahdollisimman pienillä hallintokustannuksilla.

Lisäpanostus vähävaraisten lasten liikuntaharrastuksen tukemiseen **2 M€**

3.3.3 Nuorten mielenterveystyö ja kiusaamisen ehkäiseminen

Valitettavasti moni nuori voi pahoin, jopa neljänneksellä on diagnosoitu mielenterveyden ongelmia. Huolimatta panostuksista nuorisotyöhön, emme ole onnistuneet tavoittamaan sitä kohderyhmää, joka on eniten tuen tarpeessa. Kolmas sektori muodostaa tukiverkkoa ja lähipiiriä erityisesti sellaisissa tilanteissa, joissa oma perhe ei sitä tarjoa ja on moniongelmaisille nuorille luontevampi auttajataho kuin viranomainen. Järjestöjen työ on resursoitava paremmin.

Kiusaaminen syrjäyttää lapsia hyvinkin nuoresta iästä alkaen. Kouluhyvinvointia tukeva työ pitää tuoda mukaan koulun arkeen luontevasti ja myönteisesti: osoittamalla lapsille, kuinka tärkeää on pitää huolta toisesta ja kannustaa. Toisen arvostaminen lähtee siitä, että jokainen kokee itsensä arvokkaaksi. Kouluihin tarvitaan kampanjoita ja vierailukäyntejä, jotka tukevat lapsia tässä.

Lisäpanostus nuorten mielenterveystyöhön ja kiusaamisen ehkäisyyn **10 M€**

3.3.4 Ruokavaliokorvauksen palauttaminen keliakiaa sairastaville

Keliakialiiton ja Tampereen ammattikorkeakoulun tekemän tutkimuksen mukaan keliakian edellyttämä gluteenin ruokavalio aiheuttaa 68 euron kuukausittaiset lisäkustannukset. Kelan maksama ruokavaliokorvaus kuitenkin lakkautettiin vuoden 2016 alusta. Keliakialiiton tekemän tutkimuksen vastaajista noin 40 prosenttia oli joutunut tämän seurauksena tinkimään ruokaostokseen ja monen ruokavalio oli yksipuolistunut.

Keliakiaa sairastavien ruokavaliokorvauksen poistaminen heikentää sairauden hoitoa, koska gluteenin ruokavalio on keliakian ainoa hoitomuoto. Huonosti hoidettu tai hoitamaton keliakia altistaa monille lisäsairauksille, kuten osteoporoosi tai ohutsuolen imusolmukesyöpä.

Perussuomalaiset katsovat, että keliakikoille kuuluu oikeus sairautensa edellyttämään erityisruokavaliioon ja tästä syystä esitämme keliakikkojen ruokavaliokorvauksen palauttamista.

Lisäpanostus keliakikkojen ruokavaliokorvauksen palauttamiseen **2 M€**

3.3.5 Eläkeläisten aseman parantaminen

Perussuomalaiset haluavat, että pieni- ja keskituloisten eläkeläisten taloudellisen ja muun aseman parantamiseksi ryhdytään toimiin yhteiskunnan kaikilla osa-alueilla. Eläkeläisten epäoikeudenmukainen kohtelu tulisi korjata. Keskeisintä on eläkeläisten ostovoima arjessa. Perussuomalaisessa eläkeuudistussmallissa kaikki eläkeläiset voittavat.

Eläkeläisköyhyys on vakava ongelma. Eläkeläisten määrä kasvaa entisestään eivätkä pelkät nimelliset takuueläkkeen nostot riitä. Kansaneläkettä nauttivista suuri osa joutuu elämään erittäin pienillä tuloilla.

Eläkeläiset joutuvat tulemaan toimeen usein alle tuhannella eurolla kuukaudessa. Perussuomalaiset pitävät kohtuuttomana, että eläkeläiset, jotka ovat tätä maata rakentaneet, voivat huonosti ja edelleen ovat Suomen pienituloisimpien joukossa. Perussuomalaisten paketti on kohdennettu nostamaan tulotasoa erityisesti pieni- ja keskituloisille eläkeläisille.

3.3.6 Pieni- ja keskituloisille eläkeläisille painottuva puoliväli-indeksi käyttöön

Eläkkeissä on indeksiturva siksi, että sillä huolehditaan maksussa olevan eläkkeen ostovoiman säilymisestä. Muuten inflaatio nakertaisi eläkkeen arvon hitaasti, mutta vääjäämättä. Pienituloisten eläkeläisten tulot menevät lähes kaikki kotimaiseen kulutukseen eli kierto.

Puoliväli-indeksin palauttaminen koskemaan kaikkia eläkkeitä ei ole kestävä ratkaisu, sillä eläkevarojen tuotto ei riitä kattamaan niitä eläkekorotuksia, jotka syntyisivät puoliväli-indeksillä, ilman tuntuvia työntekijän eläkemaksujen korotuksia. Perussuomalaiset katsovat kuitenkin, että nimenomaan pienituloisimpien työeläkeläisten asemaa on korjattava. Tavoittemme on palauttaa asteittain ns. puoliväli-indeksi käyttöön nimenomaan pienimpien työeläkkeiden korottamiseksi, jotta nämä eläkkeet seuraisivat palkkakehitystä paremmin kuin ns. taitetun indeksin perusteella tapahtuu.

Lisäpanostukset eläkeläisille:

Puoliväli-indeksin käyttöönotto kuukausittaisen eläketulon ensimmäisen tuhannen euron suhteen	
Verotuksen yhdenmukaistaminen	
työtulojen kanssa	50 M€
Omaishoidontuki verovapaaksi	20 M€
Lääkkeiden omavastuun poistaminen	
pienituloisilta	11 M€

3.3.7 Hoivapalvelut kuntoon

Perussuomalaiset katsovat, että ikäihmiset ansaitsevat laadukkaat hoivapalvelut, ja niiden turvaamiseksi riittävän hoivan tason varmistava hoitajamitoitus on kirjattava lain tasolle.

Hoitajamitoitus kuntoon

Hoitajamitoituksessa havaitut epäkohdat, hoitajamitoituksen ailahtelevaisuus ja hoitajamitoituksen epätasapuolinen jakautuminen ovat syitä siihen, että vanhuspallulakia on ryhdyttävä täsmentämään hoitajamitoituksen osalta välittömästi.

Hoitajamitoituksen täsmentäminen lailla turvaa muuttumattoman ja yhdenvertaisen hoitajamitoituksen suomalaisessa vanhustenhoidossa ja vahvistaa hoitoisuudeltaan raskaiden ja vaativien hoivayksiköiden resursseja.

Perussuomalaiset esittävät, että vanhuspallulakiin sisältyvään henkilöstöä käsittelevään säännökseen (20 §) lisätään uusi momentti, jossa vahvistetaan hoitajamitoitus lain tasolle. Toimintayksikössä on oltava henkilöstö, jonka määrä ja tehtävä rakenne vastaavat iäkkäiden asiakkaiden toimintakyvyn edellyttämää palvelun tarvetta ja turvaa heille laadukkaat palvelut.

Vanhusten pitkäaikaishoivan laitospaikkojen lakkauttamisbuumi on anteeksiantamaton

Pidämme kestäättömänä tilannetta, jossa vanhusten pitkäaikaishoidon laitospaikkoja on Suomessa systemaattisesti ajettu alas, mutta tilalle ei ole kuitenkaan rakennettu riittävästi vanhusten ympärivuorokautista palvelu- ja hoiva-asumista. Laitoshoivapaikkoja vähentämällä on haettu säästöjä, mutta todellisuudessa sillä voi olla kustannuksia lisäävä vaikutus.

Vanhusten kotihoito on kriisissä

Kotihoidon hoitajien työtaakka on kohtuuton ja aiheuttaa hoitajien työpäivään kuormitusta, kiirettä ja työkäytäntöjä, joissa hoitaja kokee joutuvansa tekemään arvokasta hoitotyötä hoitotyön eettisten periaatteiden vastaisesti.

Perussuomalaiset esittävät erilaisilla toimenpiteillä tärkeitä parannuksia suomalaisen vanhustenhoidon tilaan. Esitämme vanhusten laitos- ja ympärivuorokautisen hoivan hoivapaikkojen lisäämistä, hoitajamitoituksen kirjaamista lakiin, kotihoidon hoitajamitoituksen selvittämistä ja selkeyttämistä, saattohoitolainsäädännön aikaansaamista, potilasturvallisuuskoulutuksen lisäämistä

hoiva-alalle ja kotona asuvien muistisairaiden henkilöiden toimintakyvyn tukemista.

Omaishoitajalle arvostusta – hän on läheisensä peruskallio

Perussuomalaiset arvostavat omaishoitajien tekemää työtä erittäin paljon. Jos meillä ei olisi omaishoitajia, moni vanhus, vaikeasti vammainen tai muutoin sairastunut henkilö joutuisi hakeutumaan yhteiskunnan tuottamiin palveluihin. Omaishoidolla on inhimillinen tilaus: se lisää kotona asumisen mahdollisuutta ja luo hoidon jatkuvuutta hoidettavalle. Perussuomalaiset esittävätkin omaishoidontuen verovapautta.

3.4 PALUUMUUTTO-OHJELMA

Perussuomalainen paluumuutto-ohjelma tyhjentää Suomen laittomasti maassa olevista.

Aivan ensimmäinen konkreettinen askel turvapaikkakriisin kulujen kitkemiseksi on kaikkien kielteisen turvapaikkapäätöksen saaneiden säilöönnotto esimerkiksi parakkimajoitukseen.

Arvioiden mukaan Suomessa on jopa 10 000 henkilöä, joilla ei ole oleskelulupaa ja joiden liikkeet eivät ole viranomaisten tiedossa. Näiden henkilöiden säilöönnotto edistää motivaatiota palata kotimaahan. Alkukustannuksia tulee majoituksen ja valvonnan järjestämisestä, mutta pidemmällä aikavälillä säästö on taloudellisesti ja sosiaalisesti merkittävä.

Lisäpanostus paluumuutto-ohjelman käynnistämiseksi

10 M€

3.5 MAASEUTUOHJELMA

Perussuomalainen maaseutu on ihmisläheinen, turvallinen, taloudellisesti järkevä ja ekologisesti kestävä. Perussuomalainen maatalouspolitiikka on itsenäistä, oikeudenmukaista, etujärjestöistä riippumatonta ja yhteistyökykyistä. Suomalaisella maaseudulla on tulevaisuudessa yhä paljon annettavaa. Ennen kaikkea sillä on suuri yhteiskunnallinen merkitys ja maaseutua sekä maaseutualueita tulisi kehittää sen mukaisesti. Maaseutumainen asuminen parantaa myös huoltovarmuutta, kun kansalaisilla on mahdollisuus kasvattaa peruselintarvikkeita kotinsa lähistöllä.

Perussuomalaisen maaseutuohjelma nivoutuu läheisesti ympäristöohjelmaamme. Yhdessä ne muodostavat kokonaisuuden, jossa käsitellään ekologisesti kestäviä, vastuullisia, kehittyneitä ja samalla taloudellisesti kannattavia ratkaisuja elinympäristöömme sekä toisaalta energiapolitiikkaa ja liikennettä koskeviin kysymyksiin.

3.5.1 Maatalouslomituksen turvaaminen

Maatalousyrittäjien jaksamisen turvaamiseksi on tärkeää, että yrittäjät voivat pitää vuotuiset lomansa. Perussuomalaiset haluaa varmistaa, että lomittajia on saatavilla riittävä määrä.

Suomalainen maatalous on ollut ahdingossa jo pitkään. Tämä on johtunut muun muassa tämän vuoden paahteisesta kesästä ja edellisvuoden kylmäkköistä ja sateisesta kesästä. Tästä on johtunut isoja tulonmenetyksiä viljelijöille. Eräs heikko kohta suomalaisessa maaseutupoliittisessa järjestelmässä on ollut poliittisen tahtotilan puuttuminen. Perussuomalaiset ovat peräänkuuluttaneet tätä tahtotilaa jo useamman vaalikauden ajan.

Menneellä hallituskaudella on lomitusjärjestelmää uudistettu yrittäjälähtöisesti. Tässä kehityksessä on ollut puolensa. Vähemmälle huomiolle on kuitenkin jäänyt nykyisten alueiden erot, joissa lomittajien saatavuudessa on huomattavia eroavaisuuksia. Tällä erää on olemassa sekin vaara, että uudistuksesta johtuen lomitusjärjestelmä ei jatkossa ole enää niin joustava toimijoille kuin aiemmin. Perussuomalaiset näkee, että lomituspalveluiden kehittämistä tulee vahvistaa edelleen pidemmällä aikavälillä. Lisäksi kehittämistoimien määräraajojen tulee olla riittävän pitkiä, jolloin toimijat pystyisivät reagoimaan tai valmistautumaan mahdollisiin muutoksiin paremmin.

Tämän johdosta perussuomalaiset esittää toimia lisärahoituksen muodossa, jotta maatalousyrittäjien jaksaminen turvataan pidemmällä aikavälillä. Tärkeää on, että lomittajia on myös saatavilla riittävä määrä kaikilla alueilla.

3.5.2 Maataloustulo on turvattava lailla

Maatalous on ajautunut EU:n, kotimaisen politiikan ja kahden katovuoden seurauksena vakavaan kriisiin. Jos vahvoihin toimenpiteisiin ei nopeasti ryhdytä, maatalouden ongelmat ajavat tuhansia tiloja vararikkoon. Tämän seurauksena myös kymmenet tuhannet elintarvikeketjun työpaikat ovat vaarassa. Kehitys uhkaa kansallista turvallisuutta ja huoltovarmuutta.

Perussuomalaiset vaatii, että Suomeen säädetään elintarvikeketjun tulolaki. Tällä lailla tulee taata se, että kuluttajan maksamasta hinnasta kohtuullinen osuus menee alkutuottajille, jalostukselle, kuljetuksiin ja kaupalle. Näin voidaan ilman kuluttajahintojen nousua viljelijöille tuleva osuus kasvattaa kattamaan tuotantokustannukset, investoinnit ja kohtuullinen palkka tehdystä työstä.

3.5.3 Maatalouden satovahinkojen korvausjärjestelmä

Suomi on maailman pohjoisin maatalousmaa. Perussuomalaiset näkevät, että maataloustuotannon säilymisen kannalta maassamme on erityisesti luonnonhaittakorvauksella suuri merkitys. Sen avulla tasoitetaan tulotasoeroa epäsuotuisten ja suotuisten alueiden viljelijöiden välillä.

Luonnonhaittakorvaus on merkittävä kannattavuuden parantaja suomalaisilla maataloilla. Kannattavuus on elinehto sille, että maataloille saadaan ylipäänsä jatkajia. Kannattava maatalous mahdollistaa elinvoimaisten maatilojen säilymisen ja tätä kautta maaseudun työllisyyden ylläpitämisen maaseutumaisilla alueilla. Maatalous puolestaan ylläpitää paitsi kotimaista ruuantuotantoa, mutta myös huoltovarmuutta maassamme. Samoin viljelijöiden tulee jatkossa voida luottaa siihen, että ao. maksuvirastot hoitavat aina – tai jopa etupainotteisesti – tukimaksut viljelijöille.

Perussuomalaiset kantaa huolta maanviljelyselinkeinon tulevaisuudesta Suomessa. Haluamme, että jatkossa on viljelijöille tarjolla nykyistä parempi ja kohtuuhintaisempi vakuutusturva satovahinkojen varalle kohtuullisin ehdoin.

Tähän vakuutusjärjestelmän luomiseen tulee myös yhteiskunnan osallistua sen käynnistymisvaiheessa rahallisin kustannuksin. Pitkällä tähtäimellä järjestelmä tulee kuitenkin rahoittaa viljelijöiden maksamilla vakuutusmaksuilla.

3.5.4 Petoeläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen

Suomessa oli kuluvan vuoden maaliskuussa Luonnonvarakeskuksen laskentojen mukaan 165–190 sutta. Arvio on noin 10 % suurempi kuin vuoden 2017 maaliskuuta koskeva arvio (150–180). Susikannan painopiste on siirtynyt itäisestä Suomesta läntiseen Suomeen, jossa maaliskuussa oli noin 70 prosenttia Suomen susista. Eniten susikanta on vahvistunut Pohjanmaalla, missä keskustelu susihavainnoista on kansalaisten keskuudessa käynyt etenkin tänä vuonna kiivaana.

Toisaalta sudet ovat tappaneet myös runsaasti tuotanto- ja kotieläimiä eri puolilla maata, samoin kuin metsästäjien koiria, vaikka päämetsästyskausi ei ole vielä edes alkanut. Lisäksi, kun on yleisessä tiedossa se, että jo viime vuonna ilmoitettiin, että korvaukset ovat tippuneet rajusti, niin tilanne vaatii perussuomalaisten mielestä korjausrahaa, jotta esimerkiksi tilalliset pystyvät hakemaan vahingonkorvauksia. Tähän, kun lisätään vielä porotalous, mikä on tärkeä pää- ja sivuelinkeino Pohjois-Suomessa, niin on tarpeellista esittää lisämäärärahaa susien aiheuttamien vahinkojen korvaamiseksi.

Lisäpanostus maatalouteen:

Lomitusjärjestelmän turvaaminen	10 M€
Maatalouden satovahinkojen korvausjärjestelmä	50 M€
Petoeläinvahinkojen korvaaminen	10 M€

3.5.5 Matkailuelinkeinon edistäminen

Matkailu voi olla tulevaisuuden Nokia ja siksi perussuomalaiset haluaa edistää Suomeen suuntautuvaa matkailua. Matkailijamäärät ovat olleet kovassa nousussa ja perussuomalaiset haluavat hyödyntää potentiaalain täysimääräisesti. Luontomatkailun tulee kuitenkin olla ympäristöllisesti kestävä.

Esitämmekin Visit Finlandin toimintaan merkittävää lisäpanostusta erityisesti luonto- ja elämysmatkailun sekä erätalouden kehittämiseen koko maassa. Ehdotamme 2 000 000 euroa Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin toimintamenoihin tälle Suomeen suuntautuvan matkailun alalle.

Lisäksi perussuomalaiset panostaisivat toiset 2 000 000 euroa Business Finlandin Innovaatiotoiminnan edistämisen ja kansainvälistymispalveluihin. Erityisesti näitä varoja tulee käyttää pk-yritysten kansainväliseen yhteistyöhön ja viennin edistämiseen tulee jalkautua kohdemaihin.

Lisäpanostus matkailuelinkeinon edistämiseen

4 M€

3.5.6 Kotiseutumuseoiden tukeminen

Suomessa on lähes 1000 paikallismuseota, joista 730 on kuntien, yhdistysten ja säätiöiden ylläpitämiä. Paikallismuseot ovat kirjastojen jälkeen alueellisesti kattavin kulttuuripalveluverkostomme. Paikallismuseoissa on vuosittain yhteensä miljoona kävijää, niiden kokoelmassa on yhteensä 2,4 miljoonaa kohdetta ja hoidossa 3000 rakennusta.

Paikallismuseot ovat pääosin ei-ammattillisesti hoidettuja museoita, joissa arvokasta vapaaehtoistyötä tekee vuosittain 10 000 ihmistä. Museoiden taloudellinen vaikeus - tutkimuksen mukaan jokainen museokävijä kasvattaa museon lähialueen taloutta 32–49 eurolla. Monessa kotiseutumuseossa toimii myös alueen kotiseutuaristo.

Perussuomalaiset haluavat varmistaa kotiseutumuseoiden rahoituksen säilymistä maakuntaudistuksen yhteydessä, kannustaa museoita tallentamaan kokoelmassaan olevien esineiden tarinat sekä laajentamaan paikkakuntansa historian dokumentoinnin ulottumaan nykypäivään asti. Tästä syystä esitämme talousarvioon kolmen miljoonan euron lisämäärärahaa kotiseutumuseoiden tukemiseen.

Lisäpanostus kotiseutumuseoiden toimintaan

3 M€

3.6 ASUMINEN

Perussuomalaisten tavoitteena on, että jatkossa asumiskustannukset eivät vie yli kolmannesta kotitalouksien tuloista. Perussuomalaisten asumisohjelma sisältää useita toimia hillitsemään asumisen kustannuksia ja parantamaan elämisen laatua.

3.6.1 Asumiskustannusten halpuutus

Tulevaisuudessa asuntorakentamisen ja asuntotuotannon haasteet ovat suuret yhtäältä, kun maaseutu autioituu, ja toisaalta pääkaupunkiseudulla ja muissa kasvukeskuksissa sinne pakkautuvan väkimäärän vuoksi.

Monilla vuokralla asuvista henkilöistä ei ole edes tosiasiallista mahdollisuutta muuttaa edullisempiin vuokra-asuntoihin, kun sellaisia ei ole edes tarjolla, ainakaan pääkaupunkiseudulla. Kohtuuhintaisen vuokra-asunrakentamisen kiihdyttämiseen onkin keksittävä aina uusia keinoja muun muassa kaavoituksen ja rahoitusratkaisujen kautta. Vuokra-asuntotuotannossa on panostettava erityisesti kunnallisiin vuokra-asuntoihin, koska yleishyödyllisiksi itseään kutsuvien toimijoiden asuntojen vuokrat ovat usein markkinavuokrien tasoa.

Jatkossa Suomessa ei voi olla niin, että kantaväestöön kuuluvia on ilman asuntoa, mutta turvapaikanhakijoille asunnot etsitään hinnalla millä hyvänsä. Me emme voi olla koko maailman sosiaalitoimisto, ja ensisijaisesti

olemme vastuussa omien kansalaistemme perustarpeiden hoitamisesta kuntoon.

3.6.2 Sähkön siirtohintojen alentaminen

Energiaviraston sähköverkkoyhtiöiden hinnoittelua koskevassa raportissa, jossa tarkastettiin 110 verkkoyhtiön hinnoittelu, todetaan, että sähköjakelijoiden siirtohinnoittelussa oli vuosina 2012–2015 yhteensä 175 miljoonan euron ylijäämä.

Energiavirasto määrittelee sähköverkkoyhtiöille kohtuullisen tuoton monimutkaisella laskentakaavalla (WACC). Mielestämme tämä malli antaa matalien korkojen vallitessa liian suuren ”kohtuullisen” tuottovaateen, joka on ollut jopa yli 7 % joillakin valvontajaksilla.

Suurehko osa kuluttajan sähkölaskusta muodostuu sähkön siirrosta. Sähkön siirron kustannustason laskeminen on perussuomalaisille tärkeä tavoite. Esitämme, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin, joilla varmistetaan, että sähkön siirron osuus kuluttajan sähkölaskusta pystytään laskemaan kohtuulliselle tasolle.

3.6.3 Lämmityspolttoaineiden veronkorotuksen peruminen

Asumiskustannukset ovat vievät monilla ihmisillä yli kolmanneksen palkasta. Tämä on merkittävä kansantaloudellinen ja inhimillinen ongelma. Perussuomalaiset eivät halua korottaa esimerkiksi lämmityspolttoaineiden verotusta, kuten hallitus on tekemässä.

Hallituksen kaavailema polttoaineiden veronkorotus iskee pahiten juuri ihmisiin, joilla ei ole varaa investoida moderneihin lämmitysratkaisuihin ja jotka asuvat vanhemmissa asunnoissa. Lämmityspolttoaineiden veronkorotus on peruttava.

3.6.4 Kiinteistöveron alarajoja laskettava

Erityisesti omakotiasujien asumiskustannuksia rasittaa kiinteistövero, joka on kasvukeskuksissa kasvanut viime vuosina merkittävästi. Kohonnut kiinteistövero on merkittävä kuluerä erityisesti omakotitaloissa asuville eläkeläisille sekä muille vähävaraisille kansalaisille.

Perussuomalaiset esittävät asumiskustannusten laskemista kiinteistöverorasitusta oikeudenmukaistamalla. Lakialoitteessamme esitetään kiinteistöveroprosenttien laskemista vuoden 2015 tasolle.

3.6.5 Laajennetun muuttoavustuksen käyttöönotto

Perussuomalaiset katsovat, että asumisen kustannukset eivät saa olla esteenä esimerkiksi työnteolle taikka työnteon perässä liikkumiselle. Mielestämme on tärkeää, että asumiskustannukset pysyvät kohtuullisena.

Työn perässä muuttavan työntekijän kannalta on tärkeää välttää kahden asunnon loukkuun joutumista. Laajennetun muuttoavustuksen käyttöönotolla voidaan kannustaa työntekijöitä vastaanottamaan työ silloinkin, kun se edellyttäisi muuttamista uudelle paikkakunnalle, mistä seuraisi työn vastaanottavalle työntekijälle kustannuksia.

Haluamme luoda pilottihankkeen, jolla pyritään estämään työntekijän joutuminen kahden asunnon loukkuun tilanteessa, jossa hän ottaa uuden työpaikan vastaan toiselta paikkakunnalta, uuteen työpaikkaan liittyvät pitkät koeaika ja tästä johtuen työntekijä joutuu tekemään päätöksen muuttamisesta ilman varmuutta työpaikan pysyvyydestä.

3.6.6 Korjausavustuksilla erityisryhmien asumisolot kuntoon

Perussuomalaiset pitävät tärkeänä myös sitä, että korjausavustusten määrä on jatkossa riittävä esimerkiksi vanhusten ja vammaisten henkilöiden kotona asumisen mahdollistamiseksi. Kohdentamalla korjausavustukset niille, jotka tarvitsevat erityistä tukea asumiseensa, pystytään parantamaan erityisryhmien asumisolosuhteita ilman, että rakentamisen ylisääntelyllä tehdään asumisesta tarpeettoman kallista kaikille uuden asunnon ostajille tai rakentajille.

Lisäpanostus asumiseen:

Asumiskustannusten halpautus mm. sähkön siirtohintojen laskemisen ja energiaverotuksen laskun myötä	100 M€
Laajennetun muuttoavustuksen käyttöönotto	15 M€
Yhteensä	115 M€

3.7 LIIKENNEPOLITIikka

Perussuomalaiset katsoo, että pitkien etäisyyksien ja harvan asutuksen maassa hyväkuntoinen tieverkosto on edellytys elinkeinoelämän toiminnalle sekä kansalaisten tasa-arvoiselle kohtelulle. Sillä luodaan toimintaedellytyksiä yrityksille, jotta ne pystyvät toimimaan myös maamme reuna-alueilla, ja samalla pidetään koko Suomi asumiskelpoisena.

3.7.1 Suurille liikennehankkeille uusi rahoitusmalli

Suomen liikenneväylien korjausvelka on noin 2,5 mrd euroa. Vuonna 2019 se kääntyy kasvuun. Korjausvelan kasvu tarkoittaa sitä, että rahatalouden velkaa on siirretty reaalityöryhmä ei löytänyt sellaista uutta rahoitusmallia, jolla sekä korjausvelka että välttämättömät hankkeet rahoitettaisiin rasittamatta valtion vuotuisia talousarvioita. Nykyinen budjettirahoitusmenettely on tiensä päässä.

Perussuomalaiset esittää, että eduskunta säätää lain liikennehankkeista, johon jokainen työeläkevakuutuslaitos veloitetaan sijoittamaan 5% rahastojensa varoista. Kun rahastoissa on nyt noin 200 mrd euroa varoja ja niiden kasvu on 5-8 mrd euroa vuodessa, liikennehankkeisiin tulisi pääomaa noin 10 mrd euroa. Tämä raha käytettäisiin vuoteen 2025 mennessä päätie- ja rataverkon parantamiseen.

Valtio maksaisi vuosittain eläkelaitoksille kohtuullisen koron. Liikenneväylien kunnostus kasvattaisi bkt:ta, parantaisi elinkeinotoimintaa ja työllisyyttä ja lisäisi eläkemaksutuloa. Liikenteen sujuvuus ja turvallisuus parani. Eläkkeen saajien asemaan ja eläketurvaan menettely ei vaikuttaisi millään tavalla.

Kun suuret liikennehankkeet rahoitettaisiin rahastosta, valtion vuosittaiset budjettivaroista nykyistä suurempi osa voitaisiin käyttää koko liikenneverkon kunnossapitoon.

3.7.2 Raskaan liikenteen tienkäyttömaksujen käyttöönotto ulkomaiselle liikenteelle

Euroopan unionissa kerätään erilaisia tienkäyttömaksuja kaikissa muissa maissa paitsi Suomessa, Virossa, Latvias- ja Liettuassa. Esimerkiksi norjalaiset yritykset käyttävät kuljetuksiinsa mieluummin suomalaista tieverkostoa, koska se on niille ilmaista. Tieliikenneverkon ylläpidosta huolehtii suomalainen veronmaksaja ulkomaisten yritysten mitenkään osallistumatta teiden kunnossapitoon.

Tienkäyttömaksun avulla ulkomaiset kuljetusalan yritykset saataisiin osallistumaan kotimaisen liikenneinfrastruktuurin ylläpitoon ja pelaamaan samoilla säännöillä kuin suomalaiset yritykset. Tämä ei ratkaisisi täysin

kilpailukykyongelmaa, mutta se parantaisi huomattavasti suomalaisten yritysten asemaa. Lisäksi tienkäyttömaksut toisivat valtiolle kaivattuja lisätuloja nykyisessä vaikeassa taloudellisessa tilanteessa.

Myös maanteiden tavaraliikenteen ja logistisia palveluja tarjoavien yritysten edunvalvontajärjestöt ovat vaatineet jo pitkään tienkäyttömaksuja ulkomaisille kuljetusalan yrityksille.

Lisätuotto raskaan liikenteen tienkäyttömaksujen käyttöönotosta **5 M€**

LISÄPANOSTUKSET YHTEENSÄ **678 M€**

4. VEROKEVENNYKSET

VEROTUS TUKEMAAN TYÖTÄ, TALOUSKASVUA JA OSTOVOIMAA

Perussuomalaisen veropolitiikan tavoitteena on työn ja yrittämisen kannustaminen sekä kotitalouksien ostovoiman lisääminen. Yritysverotusta tulee kehittää siten, että yrittäjät, työntekijät ja omistajat saavat kohtuullisen osuuden panostensa tuotosta.

Yritysten osalta arvonalisäveron alarajan nostaminen ja energiaverotuksen alentaminen ovat tehokkaita keinoja kasvattaa yrityksiä ja lisätä työpaikkoja. Työn verotusta tulee keventää. Tavoitteena on Ruotsin taso, joka keskituloisten osalta on merkittävästi Suomea alempi.

Kotitalouksien ostovoiman kasvattamiseksi on tulo-vero-kevennyksien lisäksi alennettava myös asumiskustannuksia verotuksen keinoin. Tähän päästään alentamalla sekä lämmitys- että liikennepolttoaineiden verotusta. Autoiluun kohdistuvaa verotusta tulee keventää. Lapsivähennyksen palauttaminen vahvistaa pieni- ja kesituloisten perheiden taloutta.

Perintöveron epäkohdat tulee poistaa kohdennetuille uudistuksilla. Eläkeläisten verotus on säädettävä samantasoiseksi kuin se on vastaavaa palkkatuloa saavilla.

Perussuomalaiset haluaa alentaa maltillisesti ja asteittain Suomen kokonaisveroastetta lähemmäksi tärkeimpien kilpailijamaittemme tasoa. Huolella kohdennettuina veromuutoksemme kasvattavat taloudellista toimeliaisuutta ja kokonaisverotuottoa.

4.1 PERINTÖVEROTUKSEEN KOHTUULLISUUTTA

Perussuomalaiset haluavat, että perintöverotuksen epäkohdat korjataan. Perussuomalaiset näkevät, että perintövero on ongelmallinen, koska vero voi kohdistua asuntoon, jossa leski asuu, tai omaisuuteen, jota verotettava ei saa veronmaksuhetkellä haltuunsa, ja tästä syystä veron maksamiseksi saatetaan joutua realisoimaan omaisuutta. Tällaiset verot aiheuttavat kohtuuttomia tilanteita.

Perintöveron maksuunpano aiheuttaa monille ihmisille vakaviakin taloudellisia ongelmia läheisen kuoleman

jälkeen. Vero tulee maksuun henkilön kuoleman jälkeen, mutta omaisuus ei usein tule perinnönsaajan haltuun, koska sitä rasittaa esimerkiksi lesken hallintaoikeus. Perintövero koskee kovemmin tavallista suomalaista työssäkäyvää ja yrittäjää eikä vain varakasta marginaalia.

Perussuomalaiset haluavat korjata perintöverotuksen räikeimmät epäkohdat, joita muun muassa yli 57 000 allekirjoitusta keränneessä kansalaisaloitteessa nostettiin esille. Nämä koskevat lesken ja perittävän lasten asemaa.

Ensimmäinen räikeä epäkohta koskee lesken asemaa. Lesken periessä puolison jää lesken vähennyksen jälkeen usein maksettavaa, vaikka omaisuutena olisi vain tavanomainen omaisuus, kuten yhteinen asunto ja kesäpaikka. Joskus perillinen joutuu ottamaan velkaa tai pahimmassa tapauksessa jopa luopumaan perinnöstä. Haluamme korjata tämän epäkohdan muuttamalla lakia niin, että tilanteessa, jossa leski perii puolisonsa, yhteisen asunnon arvoa ei huomioida laskennallisesti perintöverotuksessa.

Toiseksi haluamme korjata perittävän lasten aseman tilanteessa, jossa leski jää hallitsemaan jäämistöä, mahdollisesti jopa vuosikymmenten ajaksi. On kohtuutonta joutua maksamaan veroa sellaisesta omaisuudesta, jota ei todellisuudessa edes saa haltuunsa. Tällaisessa tilanteessa lesken hallinta-aika tulee rauhoittaa verotukselta ja siirtää lesken hallintaoikeuteen jäävän omaisuuden verotusta siihen ajankohtaan, kun omaisuus siirtyy perinnön saajan vapaaseen hallintaan.

Verotulojen lasku perintöverojen kohtuullistamisesta

40 M€

4.2 ALV:N ALARAJAN NOSTO SEKÄ UUDEN, KANNUSTAVAN YRITYSVEROMALLIN KÄYTTÖÖNOTTO

Arvonlisäverollisen liiketoiminnan alarajan nosto on tehokas keino harmaan talouden torjunnassa ja yrittäjyyteen kannustamisessa. Uudistus parantaisi erityisesti pienyritysten kannattavuutta ja mahdollisuuksia työllistää. Tämä soveltuisi parhaiten palveluliiketoiminnan puolella, sillä toimintansa luonteen vuoksi näillä yrityksillä ei ole juurikaan mahdollisuutta tehdä ALV-vähennystä ostoistaan. Tällainen arvonalisäverovelvollisuuden rajan nostaminen

madaltaisi myös yrityksen perustamisen kynnystä merkittävästi ja lisäisi näin pienyrittäjien määrää.

Arvonlisäverollisen liiketoiminnan alarajan noston avulla saataisiin myös yrittäjien tulot paremmin verotuksen piiriin, sillä tällöin ei olisi järkevää tehdä ”pimeitä pikkutöitä”. Uudistus vähentäisikin tehokkaasti harmaan talouden toimijoiden määrää ja siten lisäisi muuta verokertymää. Perussuomalaiset ehdottaa, että arvonlisäverollisen liiketoiminnan alarajaa nostettaisiin nykyisestä 10 000 eurosta 20 000 euroon ja samalla ALV:n niin sanottu huojuennusalueen katto nostettaisiin 30 000 eurosta 40 000 euroon. Tätä pienemmät yritykset voivat kuitenkin halutessaan hakeutua arvonlisäverovelvollisiksi. Tällöin arvonlisäveron alaista olisi lähtökohtaisesti sellainen liiketoiminta, jonka liikevaihto ylittäisi 20 000 euroa vuodessa, ja 20 000–40 000 euron liikevaihdolla ALV:sta saisi huojuennuksen.

Perussuomalaisten mielestä tällä hetkellä keskeistä on luoda uusia työpaikkoja. Uudet työpaikat tuovat valtiolle lisää verotuloja, joten työllistäviä kasvuyrityksiä on syytä kannustaa. Ehdotamme Suomessa työllistävälle kasvuyrityksille verokannustinta, jonka avulla ne voisivat saada käyttöpääomaa yrityksen tuloksesta. Mallissamme pk-yritys, joka kahtena peräkkäisenä vuonna palkkaa vähintään kaksi uutta kokopäivästä työntekijää ja jonka työntekijämäärään lisäys on vuosittain vähintään 10 prosenttia, on vapautettu yhteisöverosta niin kauan, kun se ei jaa omistajilleen osinkoja. Tämä kannustaisi yrityksiä kasvuun sekä siihen, että voitot suunnattaisiin toiminnan edelleen kehittämiseen ja työllistämiseen.

Verotulojen lasku alv-velvollisuuden alarajan nostosta ja uuden yhteisöveromallin käyttöönotosta **100 M€**

4.3 KESKITULOISTEN ANSIOTULO-VEROTUSTA LASKETTAVA KOHTI RUOTSIN TASOA

Suomen ongelmana on ollut jo vuosia kestävyysvaje sekä naapurimaatamme Ruotsia matalampi työllisyysaste. Hallituksen tavoitteena on ollut nostaa työllisyysastetta, mutta Ruotsissa siinä ollaan onnistuttu merkittävästi Suomea paremmin. Palkansaajan käteen jäävän tulon määrällä on merkittävä vaikutus kotimaiseen kysyntään ja sitä kautta työllisyyteen.

Nykytilanteessa Ruotsissa verotus on selkeästi kevyempää niille palkansaajille, joiden vuositulot ovat 30 000–100 000 euroa. Eniten verotus iskee suomalaisiin

keskituloisiin, 40 000–60 000 euroa vuodessa tienaa viin palkansaajiin: heitä verotetaan keskimäärin 7–8 %-yksikköä ankarammin kuin saman verran tienavaa ruotsalaista. Keskituloiselle ruotsalaiselle jää noin 200 euroa kuukaudessa enemmän käteen kuin meillä.

Työllisyysasteen nostamisessa keskeistä on työn ensisijaisuuden ja kannattavuuden korostaminen suhteessa sosiaalietuuksiin. Perussuomalaiset vaatii, että työntekijä tulee tehdä kaikissa tilanteissa sosiaalietuuksien varassa elämistä taloudellisesti kannustavammaksi sekä verotusta keventämällä että kannustinloukkuja purkamalla.

Verotulojen lasku ansiotuloverotuksen kevennyksestä **300 M€**

4.4 POLTTOAINEVERON ALENNUS

Hallitus korotti liikennepolttoaineiden veroa vuonna 2016 reilulla kahdella sentillä litralta. Hallitus linjasi tässä yhteydessä, että veronkorotusta tarkastellaan uudelleen, jos raakaöljyn hinta nousee yli 80 dollariin tynnyriltä. Polttoaineiden hinnat ovat nyt nousseet korkealle tasolle, mutta siitä huolimatta lupausta ei ole pidetty.

Asutuskeskusten ulkopuolella auton käyttö on käytännössä välttämätöntä niin työ-, asiointi- kuin koulumatkoihinkin. Lisäksi harvaan asutussa Suomessa polttoaineen hinnalla on suuri merkitys kuljetuskustannuksiin ja sitä kautta tuotteiden hintoihin sekä viennin osalta maamme kilpailukykyyn. Perussuomalaiset vaatii, että veronkorotus perutaan. Tämä on niin suomalaisten kuljetusyrittäjien, teollisuuden kuin kaikkien jokapäiväisessä elämässään autoa tarvitsevien suomalaisten etu.

Verotulojen lasku polttoaineveron alennuksesta **80 M€**

4.5 ENERGIAPEROTUKSEN LASKEMINEN EU:N MINIMITASOLLE

Perussuomalaiset näkevät, että energia- ja ilmastopoliitiikan pitää tukea työllisyyttä ja talouskasvua, eikä häiritä niitä. Energiaintensiivisen vientisektorimme kilpailukyky on turvattava alentamalla energiaverotusta: sähkö- ja muut energiaverot tulee kahden vaalikauden aikana laskea EU:n minimitasolle. Teollisuutemme rakenne on koko EU:n energiaintensiivisin. Vastaavasti maksettavia energiatukia ja sähköveron kompensatioeriä tulee poistaa.

Energiaverot ovat tasaveroja, joiden laskeminen tukee ennen kaikkea pienituloisten ostovoimaa. EU- ja kansainvälisessä politiikassa Suomen on oltava jatkossa entistä aktiivisempi ja aloitteellisempi päätöksentekoprosesseissa, joilla vaikutetaan maamme kansalliseen kilpailukykyyn. On varmistettava, ettei tulevaisuudessa energia- ja ympäristöasioilla tehdä teollisia työpaikkoja vaarantavia keinoja maassamme. Suomalaisen yhteiskunnan perusta on rakennettu teollisuudella, eikä sen tulevaisuutta saa rapauttaa. Perussuomalaisten mielestä teollisuuden pitäminen kotimaassa onkin todellinen ekoteko.

Perussuomalaisten energiapolitiikka nojaa monipuoliseen energiapalettiin, jossa mukana on myös ydinvoima.

Verotulojen lasku energiaverotuksen kohtuullistamisesta

40 M€

4.6 YLE KULUKUURILLE

Yleisradiosta on esitetty huomattavasti arvostelua. Etupäässä epäkohtana on pidetty Yle-veroa. Arvostelu on kohdistunut myös siihen, ettei Yle ole poliittisesti sitoutunut. Tämä ilmenee mm. poliittisesti valitusta hallintoneuvostosta. Hallintoneuvoston jäsenet valitsee eduskunta vaalikauden ensimmäisillä valtiopäivillä. Tästäkin

syystä myös Yleisradion ohjelmistoa on pidetty epätydyttävänä.

Yleisradion merkitys on laskussa, koska Internetin käyttö tärkeimpänä viestintävälineenä on kiistaton. Erittäin sosiaalinen media on varsinkin nuorten käytössä ja sen kattavuus on maailmanlaajuinen. Myös kaupallinen media on laajentunut merkittävästi. Yleisradiota ylläpidetään verorahoilla ja sitä koskevaa sääntelyä selittävät merkittävällä tavalla myös taloudelliset taustatekijät.

Hallitus esittää YLE:n budjetiksi vuodelle 2019 huimat 519 miljoonaa euroa, sisältäen yli 11 miljoonan lisäyksen edellisvuoteen. Perussuomalaiset katsoo, että YLE:n rahoituksen tarkoituksenmukainen taso on otettava tarkempaan tarkasteluun ja hyväksyttävä kustannustaso määritettävä sen mukaan, että YLE pystyy suoriutumaan tiedonvälitystehtävistään esimerkiksi uutis- ja ajankohdaisohjelmatuotannon suhteen, mutta se ei kilpaile kaupallisten toimijoiden kanssa esimerkiksi ulkomaisten viihdesarjojen esittämisen suhteen sikäli, kun näiden esitysoikeuksista kilpailevat markkinoilla muutkin toimijat.

Vähennys televisio- ja radorahastoon ehdotetusta määrärahasta ja vastaavaan suuruinen YLE-veron kevennys

61,2 M€

VERONKEVENNYKSET YHTEENSÄ

591,2 M€

5. OIKEUDENMUKAISUUSPAKETTI

Perussuomalaisten mielestä yhteiskunnan rahankäytössä tulee noudattaa kohtuullisuutta. Talousarviossa ja yhteiskunnan toiminnassa on useita osa-alueita, joissa kohtuullisuus ja oikeudenmukaisuus eivät toteudu. Oikeudenmukaisuuspaketissamme haluamme korjata muutaman räikeimmistä epäkohdista ja varmistaa kansalaisten oikeusturvan toteutumisen.

5.1 SISÄILMASAIRASTUNEIDEN TUKEMINEN JA SISÄILMAONGELMIEN KORJAAMINEN

Työterveyslaitoksen laskelmien mukaan Suomessa on 800 000 ihmistä, jotka päivittäin altistuvat sisäilman ongelmille niin kodeissa kuin työpaikoillakin. Sisäilmaongelmista kärsivät ovat kuitenkin jääneet aivan liian vähälle huomiolle.

Sisäilmasairaus alkaa usein ärsytysoireilla kuten nuhalla, yskällä ja silmien punoituksella. Lopuksi voidaan olla tilanteessa, jossa edessä ovat neurologiset ja reumaattiset oireet sekä astma. Ongelmat koskevat Suomessa liian usein kouluja ja päiväkoteja, jolloin sekä lapset että opettajat altistuvat sisäilmaongelmille, vaikka kotona sisäilmaongelmia ei olisi.

Tänäkin päivänä sisäilman aiheuttamat oireet tulkitaan helposti psykosomaattisiksi. Sairastuneille on tarjottu avuksi terapiaa tai heitä on jopa pidetty mielen-terveysongelmaisina. Koska diagnoosia ei ole saatavilla, vaihtoehtona on monelle ottaa sinänsä väärä mielenterveysdiagnosi. Tilanteeseen on saatava muutos, koska asianmukaisen diagnoosin puute voi johtaa siihen, ettei sairastunut henkilö esimerkiksi saa hänelle kuuluvia tukia eikä häntä voida todeta työkyvyttömäksi. Lapsen fysiologiset oireet voidaan kuitata keksityiksi väittämällä, että vanhemmillä on mielenterveysongelmia.

Perussuomalaiset ovat jo vuosia tehneet eduskunnassa töitä sisäilma- ja homeongelman ratkaisemiseksi. Perussuomalaisten eduskuntaryhmä esittääkin konkreettisia toimenpiteitä sisäilmasairastuneiden auttamiseksi:

- 1) Sairastuneet tulee siirtää turvaan kelvollisiin asuin- ja työtiloihin mahdollisimman nopeasti ennen kuin sairaus pahenee työkyvyttömyyttä aiheuttavaksi.

- 2) Sairastuneille pitää tarjota mahdollisimman tehokas kuntoutus.
- 3) Vakavasti sairastuneille tulee turvata oikeudenmukainen sosiaaliturva. Pysyvästi työkyvyttömille tulee saada asianmukainen diagnoosi, jotta he pääsevät kunniallisesti eläkkeelle.
- 4) Lasten sairastumisesta johtuvat perusopetuksen epäkohdat ja jopa koulusyrjäytymiset tulee korjata.
- 5) Määrärahoja tulisi kohdistaa home- ja kosteusvauriosairausten tutkimukseen, diagnostiikkaan, hoitoon ja kuntoutukseen. Lisäksi konkreettinen toimenpide on perustaa sisäilmapoliklinikka jokaisen yliopistosairaalan yhteyteen.

**Lisäpanostus sisäilmaongelmista
kärsivien auttamiseen**

36 M€

5.2 AHVENANMAAN TASOITUSMAKSU OIKEUDENMUKAISELLE TASOLLE

Ahvenanmaa on Suomen varakkaimpiin kuuluva alue. Maakuntahallinto on velaton ja väkilukuun suhteutettuna valtion menot ovat Ahvenanmaalla suurin piirtein kaksinkertaiset muun Suomen keskiarvoon verrattuna. Lisäksi Manner-Suomi antaa useita vuosittaisia tukia Suomen valtiolta Ahvenanmaalle, esimerkkinä tuulivoimaloiden syöttötariffien kustannukset. Vuosittaisten tukiaisten lisäksi Ahvenanmaa nauttii laajaa alv-verovapautta, joka vähentää valtion tuloja ja tarkoittaa laajamittaista pilotettua yritystukea ahvenanmaalaisille yrityksille.

Ahvenanmaalla ei kerätä kiinteistöveroä vakituudesta asunnosta eikä Yle-veroa, lisäksi julkinen liikenne on ilmainen. Manner-Suomen kansalaiset ovatkin selvästi eriarvoisessa asemassa ahvenanmaalaisiin verrattuna. Perussuomalaiset haluaa rajoittaa kohtuuttomia varainsiirtoja Ahvenanmaan maakuntaan Manner-Suomen ja Ahvenanmaan asukkaiden yhdenvertaiseen asemaan saattamiseksi.

Säästöt Ahvenanmaan tasoitusmaksun

korjaamisesta oikeudenmukaiselle tasolle 100 M€

5.3 VAKUUTUSLÄÄKÄRITOIMINTA

Perussuomalaisten mielestä on aika korjata oikeustajun vastainen käytäntö, jossa vakuutus oikeus voi tehdä arvion potilaan terveydentilasta ilman tämän tutkimista ja lisäksi vailla velvollisuutta pysyä totuudessa. Perussuomalaiset ehdottaakin, että vakuutus oikeuden tulee jatkossa osoittaa hoitavan lääkärin lääketieteellinen arvio vääräksi. Toiseksi, kun vakuutuslaitoksen lääkäri osallistuu korvaus asian käsittelyyn, olisi tämän vahvistettaessa arvionsa sanoilla ”minkä kunniani ja omantuntoni kautta vakuutan”.

Kun vakuutusyhtiöt saadaan vastuuseen kitkemällä niin sanotun vakuutuslääkäritoiminnan mielivaltaisuutta, valtion korvausmenot ja muut yhteiskunnalliset haitat pienenevät. On käsittämätöntä, että vakuutuslääkäri, joka ei ole koskaan edes tavannut potilasta, voi kävellä räikeästi hoitavien lääkärin lausuntojen yli. Todistustaakka on siirrettävä vakuutuslääkärille, mikäli he väittävät vastoin hoitavan lääkärin lausuntoa.

Vakuutuslääkärijärjestelmä koskettaa suoraan tai välillisesti jopa puolta miljoonaa suomalaista. On äärimmäisen tärkeää, että saisimme nykyjärjestelmän muutettua oikeuden mukaisemmaksi.

Perussuomalaiset esittää totuusvelvoitetta vakuutuslääkäreille ja käänteistä todistustaakkaa vakuutusyhtiöille. Toisin sanoen vakuutusyhtiöiden lääkäreillä ei jatkossa olisi mahdollisuus evätä korvausta, elleivät he kykene lääketieteellisin perustein todistamaan korvaushakemusta olennaisilta osin virheelliseksi. Vakuutusyhtiö voi vapautua korvauksen maksamisesta vain, jos se kykenee todistamaan diagnoosin, jolla korvaus vakuutetulle maksettaisiin, olennaisilta osin virheelliseksi.

5.4 OIKEUSMINISTERIÖN ALAISTEN VALTUUTETTUJEN TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN OIKEUSTURVATALOKSI

Oikeusministeriön alaisuudessa toimii useita eri valtuutettuja: lapsiasiavaltuutettu, tasa-arvovaltuutettu, yhdenvertaisuusvaltuutettu, tietosuojavaltuutettu ja tiedusteluvaltuutettu. Lisäksi perussuomalaiset ovat esittäneet perustettavaksi vanhusasiamiehen viran.

Perussuomalaiset esittävät, että oikeusministeriön alaisuudessa toimivien valtuutettujen toimintojen tiedusteluvaltuutettua lukuun ottamatta yhdistämistä saman katon alle. Muodostettaisiin oikeusturvatalo, jossa eri valtuutettujen toimitilat ja tukitoiminnot yhdistettäisiin. Tämä edistäisi sekä kansalaisten oikeusturvan toteutumista, kun oikeusturvaan liittyvät palvelut toteutettaisiin yhden luokun periaatteella, säästäisi yhteiskunnan rahoja tukitoimintojen yhdistämisestä vapautuneiden määrärahojen myötä ja helpottaisi muun muassa sijaisuuksien järjestämistä.

Valtuutetuille on talousarviossa esitetty yhteensä 6 948 000 euron määrärahat. Perussuomalaiset katsovat, että toimintojen yhdistämisestä ja tehostamisesta on säästettävissä ainakin 10 % vuotuinen kustannussäästö. Säästöt oikeusministeriön alaisten valtuutettujen toimintojen järjestämisestä oikeusturvataloksi +0,7 M€

5.5 PUOLUETUKIEN LEIKKAUS

Poliittista toimintaa tuetaan Suomessa avokätisesti ja monesta eri pussista. Takavuosien vaalirahaskandaalit ovat kuitenkin osoittaneet, ettei monilla puolueilla ole puutetta niinkään rahasta, vaan moraalista ja lainkuullaisuudesta. Kun tavallisilta kansalaisilta on leikattu, tulee myös puolueet ottaa mukaan säästötalkoisiin.

Perussuomalaiset ehdottavat puoluetukeen 15 prosentin leikkausta vuoden 2018 tasosta. Perussuomalaiset ovat valmiita laskemaan puoluetukia siitäkin huolimatta, että puolue ei saa merkittävää osaa rahoituksestaan etujärjestöiltä tai säätiöiltä, toisin kuin monet muut. Perussuomalaiset katsovat, että kaiken puolueiden saaman tuen tulee olla julkista ja jos puolue saa rahoitusta muilta tahoilta, yhteiskunnalta tulevan tuen määrää tulee laskea vastaavasti.

Vastaava leikkaus tehdään poliittisten nuorisojärjestöjen tukeen. Monet järjestöt nostavat tukia useammilta eri tahoilta, kuten kuntien nuorisotoimien budjeteista. Perussuomalaiset katsovat, että puolueiden tulisi tukea poliittisten nuorisojärjestöjensä toimintaa saamistaan puoluetukirahoista vastaavalla tavalla kuin esimerkiksi puolueiden naisjärjestöjä tuetaan, ja muu yhteiskunnan taloudellinen tuki poliittisille nuorisojärjestöille lakkauttaa.

Säästöt:

Puoluetuista	4,45 M€
Poliittisilta nuorisojärjestöiltä	2,45 M€
Yhteensä	6,9 M€

5.6 RUOKA-APUA ANTAVIEN JÄRJESTÖJEN TUKEMINEN

Vaikka työllisyysaste on kääntynyt hitaaseen nousuun, eivät kaikki suomalaiset ole päässeet nauttimaan talouskasvun hedelmistä. Osa kansalaisista joutuu edelleen elämään varsin matalien tulojen turvin. Erilaisten selvitysten mukaan arviolta noin 20 000-25 000 ihmistä hankkii viikoittain ruokansa leipäjonojen kautta.

Tästä avustusruoanjakelusta on käytännössä tullut tärkeä osa kaikkein huono-osaisimpien avustustoimintaa ja julkisia palveluita täydentävää turvaa, sillä leipäjonoissa asioi pääasiassa perusturva-etuuksien varassa eläviä ja huonossa työmarkkina-asemassa olevia henkilöitä. Monelle heistä tämä tuki on viimesijainen keino hankkia elämiseen välttämättömät elintarvikkeet.

Valtiovarainvaliokunta lisäsi vielä vuoden 2017 talousarvioon miljoona euroa valtakunnallisille toimijoille, jotka järjestävät ruoka-apua erityisen tuen tarpeessa oleville. Tuen myöntämisessä tuli valiokunnan mietinnön mukaan kiinnittää erityistä huomiota toiminnan vaikuttavuuteen. Vuoden 2018 budjettiin määrärahaa ei enää sisällytetty, eikä sitä ole huomioitu myöskään vuoden 2019 talousarvioesityksessä.

Talousskasvusta huolimatta ruoka-avun tarve ei ole kadonnut tai edes merkittävästi vähentynyt. Valtion on jatkossakin perusteltua myöntää määrärahaa järjestöille, jotka järjestävät ruoka-apua sen tarpeessa oleville henkilöille. Tuen myöntämisessä tulee myös kiinnittää erityistä huomiota toiminnan vaikuttavuuteen.

Lisäpanostus ruoka-apua antavien järjestöjen toimintaan **2 M€**

5.7 ELÄINSUOJELUJÄRJESTÖJEN TUKEMINEN

Suomessa lemmikkieläimiä otetaan yhä enemmän, mutta samaan aikaan yhä useampi lemmikki jätetään heitteille, kun niistä ei jakseta huolehtia. On arvioitu, että pelkästään kissoja hylätään vuodessa 20 000.

Useissa Suomen kunnissa toimii eläinsuojeluyhdistyksiä, jotka ylläpitävät löytöeläinkoteja. Nämä yhdistykset tekevät tärkeää eläinsuojelutyötä, useimmiten enimmäkseen vapaaehtois pohjalta varsin vaatimattoman rahoituksen turvin.

Perussuomalaiset katsovat, että tätä järjestöjen teemää eläinten hyvinvoinnin kannalta välttämätöntä työtä voitaisiin rahoittaa jatkossa veikkausvoittovaroista. Esitämme arpajaislain muuttamista siten, että uudeksi rahapelitoiminnan tuottojen käyttötarkoitukseksi lisätään eläinsuojelutyön tukeminen.

Oikeudenmukaisuuspaketin välittömät vaikutukset valtion talousarviossa:

Säästöt	107,6 M€
Lisäpanostukset	38 M€

NETTOSÄÄSTÖ **69,6 M€**

6. VAIKUTUKSET TALOUSARVIOON

Perussuomalaisten vaihtoehtobudjetti on hallituksen esitykseen verrattuna 173,4 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Vaikka tulot vähenevät, menot vähenevät vielä enemmän. Verotus laskee ja niin palkansaajalle kuin eläkeläisellekin jää enemmän rahaa käteen. Kun lisäksi asumisesta ja liikkumisesta tulee halvempaa, kansalaiset voivat ostaa enemmän hyödykkeitä ja palveluita, mikä vahvistaa kotimaista kysyntää. Tästä on odotettavissa konkreettista hyötyä sekä yrityksille että työntekijöille työllisyyden paranemisen muodossa. Alla on vedetty yhteen vaihtoehtobudjettimme vaikutukset talousarvion tuloihin ja menoihin hallituksen esitykseen verrattuna. Positiivinen luku tarkoittaa tuoton tai menon lisäämistä, negatiivinen luku tulon tai menon vähennystä.

6.2 TULOT

Kohta	Selite	milj. EUR
3.3.1	Lapsivähennys	-70
3.3.5	Eläkkeiden verotuksen yhdenmukaistaminen	-50
3.3.5	Omaishoidontuen verovapaus	-20
3.6	Energiaverotuksen laskeminen (teollisuus + kotitaloudet)	-140
3.7.2	Raskaan liikenteen tienkäyttömaksun käyttöönotto ulkomaiselle liikenteelle	+5
4.1	Perintöverotuksen kohtuullistaminen	-40
4.2	Alv-velvollisuuden alarajan nosto ja yritysverotuksen muutos	-100
4.3	Keskituloisten ansiotuloverotus Ruotsin tasolle	-300
4.4	Polttoaineveron alennus	-80
4.6	YLE-veron tuotto	-61,2
YHTEENSÄ		-856,2

6.2 MENOT

Kohta	Selite	milj. EUR
2.1	Vastaanottoraha	-30
2.1	Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto	-100
2.1	Kotouttaminen	-200
2.1	Laittomasti maassa oleskelevien sosiaalihuolto	-5,3
2.2	Varsinainen kehitysyhteistyö	-300
2.3	EU-jäsenmaksu	-300
2.4	Uusiutuvan energian tuotantotuki	-231,9
2.4	Muut yritystuet	-100
2.5	Ministeriöiden hallintokulut - 5%	-28,6
3.1	Poliisin toimintamenot	+50
3.1	Rajavartiolaitos	+5
3.1	Tulli	+5
3.1	Puolustusvoimat	+40
3.2	Perusopetus ja varhaiskasvatus	+60
3.2	Ammatillinen koulutus	+40
3.2	Lukiokoulutus	+5
3.2	Korkeakoulutus ja tutkimus	+40
3.2	Oppisopimuskoulutus	+25
3.2	Koulurauha-asiamies	+10
3.3.1	Vähävaraisten lasten liikunta	+2
3.3.4	Keliakiakorvaukset	+2
3.3.5	Lääkkeiden omavastuun poistaminen pienituloisilta	+11
3.4	Paluumuutto-ohjelma + säilöönnotto	+10
3.5.1	Maatalouslomituksen turvaaminen	+10
3.5.3	Luonnonhaittakorvaukset + satovahinkovakuutukset	+50
3.5.4	Petovahingot	10
3.5.5	Business Finland, viennin ja matkailun edistäminen	+4
3.5.6	Kotiseutumuseot	+3
3.6	Laajennettu muuttoavustus	+15
4.6	Televisio- ja radiorahasto	-61,2
5.1	Sisäilmasairaiden tukeminen	+36
5.2	Siirrot Ahvenanmaalle	-100
5.4	Valtuutettujen virkojen yhdistäminen	-0,7
5.5	Puoluetoiminta	-4,4
5.5	Poliittisten nuorisjärjestöjen tuet	-2,5
5.6	Ruoka-apu	+2
Yhteensä		-1 029,6

www.perussuomalaiset.fi